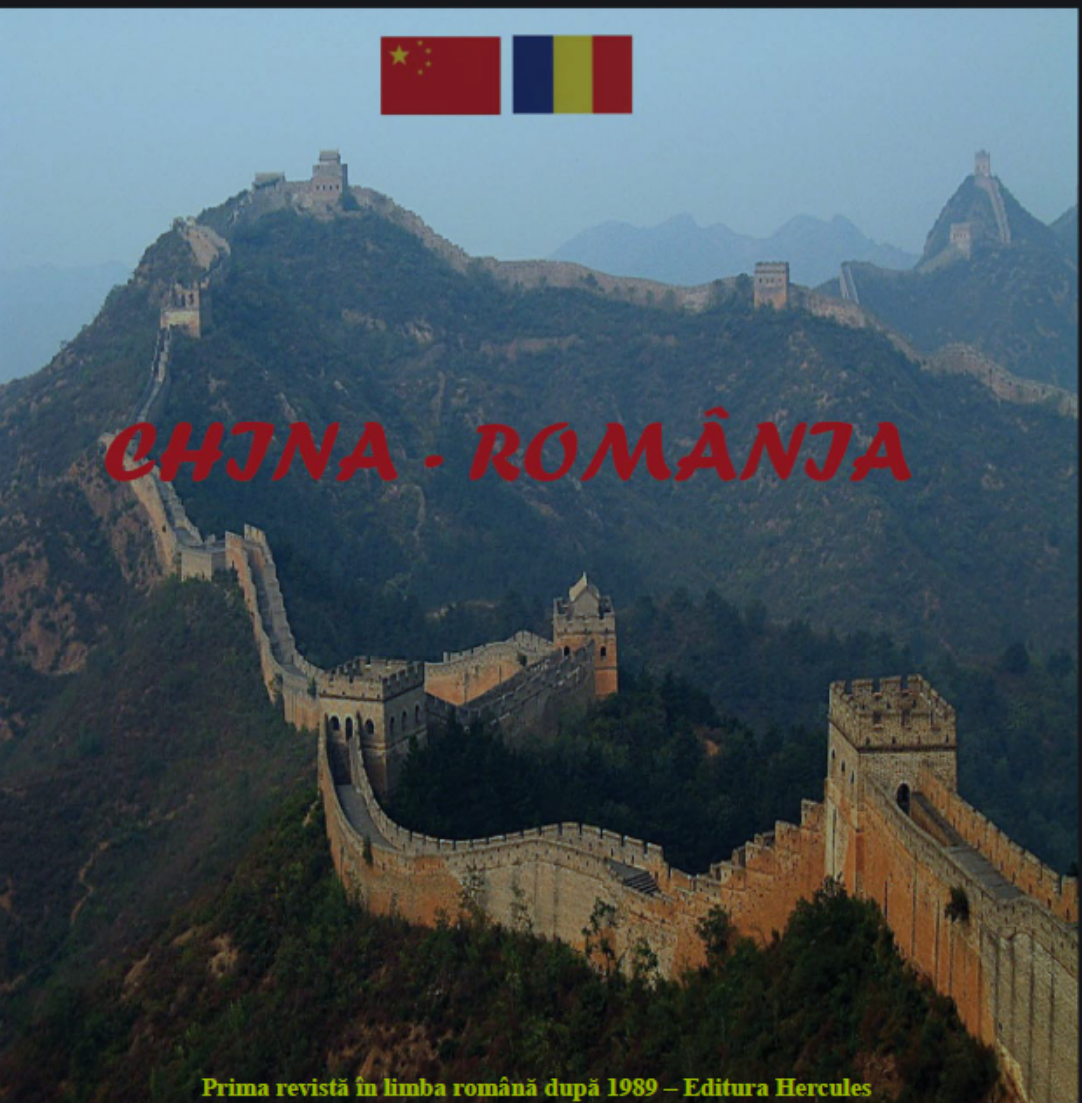
Deceniul 7

anul IX 2019

CHINA - ROMÂNIA

Prima revistă în limba română după 1989 – Editura Hercules

Trebuie să ştii să perseverezi pentru a ajunge la echilibru. Trebuie să fii echilibrat pentru a avea posibilitatea să examinezi cu calm şi limpezime. Trebuie să examinezi cu calm şi vedere clară pentru a ajunge la linişte, la încredere. Trebuie să fi obţinut liniştirea, încrederea, pentru a putea discerne esenţialul lucrurilor. Când se discerne esenţialul lucrurilor, se poate atinge scopul.

Confucius

ISSN: 2069 – 6272

LA MULȚI ANI POPORULUI CHINEZ!

ANUL NOU CHINEZESC 2019

Către Ambasada Chineză

Cu prilejul Noului An Chinezesc 2019 vă aducem calde felicitări, aprecieri, urări de sănătate, mereu succese în muncă, înălțare în suflet și trăire Domnilor: Du Jiang, Zhao Lei, cât și tuturor membrilor Ambasadei pentru colaborarea, întărirea bunelor relații de prietenie ce au construit, dezvoltat o comunicare de suflet, înțelegere și simțire între cele două popoare, bune prietene. Fie ca prietenia Româno-Chineză să dăinuie de-a pururi!

La mulți ani!

Către,
Asociaţia de Prietenie a Poporului Chinez cu Străinătatea,
Asociaţia de Prietenie China-România,

Asociaţia Română de Prietenie cu Republica Populară Chineză vă transmite cele mai calde urări și cele mai bune gânduri pentru Noul An, Sărbătoarea Primăverii! La multi ani!

Cu toții trăim momente fericite pentru sosirea Anului Nou Chinezesc și este o oportunitate de a vă mulțumi pentru întreținerea prieteniei tradiționale profunde dintre aceste două popoare care durează de zeci de ani și suntem alături de prietenii noștri chinezi.

Un alt moment special și îmbucurător este că anul acesta, la 5 octombrie 2019, se vor împlini 70 de ani de relații diplomatice neîntrerupte și 15 ani de la lansarea Declarației Parteneriatului Amplu de Prietenie și Cooperare dintre Romania si R. P. Chineza.

Cu toate că România și China, se află la o distanță de mii de kilometrii, se află pe continente diferite, cu civilizația și cultura diferite, această distanță geografică dintre România si China, precum și aceste diferențe culturale se anulează în fața bucuriei și dorinței statornice de a continua prietenia noastră tradițională.

Numeroase asociații de prietenie între aceste popoare, institutele culturale, companiile comerciale, orgnizațiile, înfrățirea orașelor și a județelor au ca obiectiv atât promovarea și dezvoltarea relațiilor de prietenie între România și China, cât și promovarea valorilor, culturii, istoriei, tradițiilor și schimburilor sociale, dar și promovarea idealurile lor și respectul pe care îl au față de ceea ce înseamnă China și România.

China este o mare putere în lume, este în plină expansiune economică. Ne dorim un parteneriat strategic, care depășește domeniile tradiționale, cum ar fi comerțul și investițiile. Schimburile economice dintre cele două părți să se consolideze, iar parteneriatul să fie unul strâns și puternic, care să contribuie la obținerea unui rezultat reciproc avantajos.

Trebuie, de asemenea, precizat, că ambele țări se respectă reciproc și în același timp, prețuiesc cultura, istoria și tradiția celeilalte țări și ca schimburile și cooperarea pe diverse planuri, dintre cele două țări, au fost și sunt în continuare fructuoase, adaugând ca schimburile dintre popoare rămân, de asemenea, active.

Vă transmitem, cu această ocazie, mulțumirea noastră pentru colaborarea de până acum și ne extindem urările de bine pentru Noul An ce va veni.

Prof. univ dr. Ilie Cristescu
Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu R. P. Chineză, Vicepreşedinte al Asociaţiei Române de Prietenie cu R. P. Chineză şi Preşedintele filialei Caraş Severin a Asociaţiei.

Societatea în care să domnească moralitatea și armonia

Cu prisosință primele trei decenii din evoluția sa, în China au fost acumulări cantitative, după care din deceniul patru acestea au determinat saltul calitativ conform principiilor filozofice care s-a resimțit în toate compartimentele vieții sociale, economice, politice, culturale, educație respectiv nivel de trai.

Saltul calitativ a arătat lumii că treptele sale evolutive sunt construite din munca poporului chinez cu râvnă, dăruire, înțelegerea și conștientizarea că pașii sunt efectuați în cadrul unui management deosebit de valoros bine închegat, ambiția și hotărârile unui partid al poporului, Partidul Comunist Chinez.

Toate aceste atribute sunt datorate principiilor morale în care s-a dezvoltat pe baza elaborării și aplicării unei doctrine etico-politico-sociale, având ca scop practic perfecțiunea și fericirea tuturor oamenilor, construind așa cum spunea Confucius: societatea în care să domnească moralitatea și armonia.

China a implementat cugetarea filozofică care spunea că bogăția unei țării nu se măsoară în bani ci în muncă. Toată lumea muncește și creează. Iar rezultatele vin și confirmă. China a devenit cel mai mare producător industrial al lumii, cel mai mare exportator și țara cu cel mai mari rezerve valutare.

Cele patru decenii pornind de la saltul calitativ a condus la o creștere a economiei în medie cu 10% , aspect menționat și de ziarul New York Times.

PIB-ul Chinei este pe locul I în lume realizat în proporție covârșitoare prin muncă și mai puțin prin servicii.

Deschiderea politico-economică a Chinei a condus la instaurarea ca primă superputere a lumii, dimensiunile cifrelor sunt impresionante, China va importa în următorii cinci ani bunuri de 8000 de miliarde de dolari, va atrage investiții străine de 600 de miliarde dolari, iar investițiile chineze în străinătate de 750 miliarde de dolari. Dacă în 2007 erau numai 30 de companii chineze înscrise în lista Forbes Global a celor mai mari companii din lume, în 2017 erau 115 companii adica procentual 23% (apropiindu-se de un sfert). Anul trecut producătorii auto chinezi au livrat 680.000 de mașini, autobuze și camioane cu propulsie exclusiv electrică, mai multe decât au fabricat toate celelalte țării la un loc, devenind lider mondial.

Rata de urbanizare a Chinei a crescut de la aproape 20% la aproape 60% în ultimii patru ani.ascensiunea pe linie financiară a fost remarcată prin înființarea la Beijing în 2015 a Bancii Asiatice pentru Investiții în Infrastructuri.

În 2017 s-au înființat peste 35.000 de firme cu capital străin cu 28% mai mult, cu 25% mai mare decît în anul anterior.

Companiile din UE au investit în aproape 45.000 de proiecte din China după EUobserver și sondajele au arătat că peste 50% din companiile europene intenționează să se extindă în China.

Sunt câteva din marile realizării ale poporului chinez demn de apreciat și care arată că poporul chinez este condus printr-un management național de excepție cu strategii și doctrine specifice pragmatice și care confirmă realitatea trăirilor și construirii unei societății de frunte ale lumii.

La al XIX-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez **președintele Xi Jinping** arăta: *Să nu ne uităm aspirațiile inițiale, să păstrăm bine în gând misiunea noastră, să ridicăm mărețul stindard al socialismului cu specific chinez, să obținem o victorie totala în construirea unei societăți moderat prospere sub toate aspectele, să luptăm pentru marea victorie a socialismului cu specific chinez din noua eră, să luptăm neobosit pentru împlinirea visului marii renașteri a poporului chinez*.

Aceasta substanță vie transmisă de președinte este îndemn, vitalitate, hotarâre și respect pentru poporul chinez ca una din forțele mondiale cu implicații în viața planetei Confucius spunea: *atunci când devine evident că țelurile nu pot fi atinse nu îți schimbi țelurile, și mijloacele de acțiune*.

Stabilitatea conducerii țării cu moralitatea conducătorilor țării și dragostea lor de poporul chinez sunt temeiuri de bază și mijloace de acțiune specifice în strategii și sustenabilitatea deciziilor cu caracter previzionar de a construi o viață tot mai bună, atât poporului chinez cât și celorlalte.

Prof. univ dr. Ilie Cristescu
Președinte al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale cu Republica Populară Chineză

Ziua Națională a Culturii
Centenarul Marii Uniri

Ziua Națională a Culturii, Centenarul Marii Uniri și celebrarea poetului român, Mihai Eminescu au fost marcate vineri, 11 ianuarie 2018, la sediul ICR Beijing, printr-un eveniment cultural complex pentru a aduce spiritul de sărbătoare în rândul publicului din China.

În cuvântul de deschidere, Antonina Dragne-Ciuceanu, referent principal relații ICR Beijing, a vorbit despre semnificația sărbătoririi Zilei Culturii în data de 15 ianuarie, ziua de naștere a poetului național Mihai Eminescu.

Domnul Constantin Lupeanu, directorul ICR Beijing, a prezentat o sinteză a culturii multimilenare a României, apoi a avut loc lectura în limba chineză a piesei de teatru „Prima zi a ultimei luni” semnată de scriitorul și profesorul universitar Ilie Cristescu (cu pseudonimul Ilie Ștefan Domașnea) în interpretarea a șase actori chinezi, membrii Grupului de Artă din Beijing „Jinghua Qing”: Zhao Aihua, Tang Ping, Yang Song, Gao Lifang, Ge Hongmei, Qi Xiuli.

Piesa are ca temă înfăptuirea Marii Uniri a României, cu o importantă valoarea istorică și estetică.

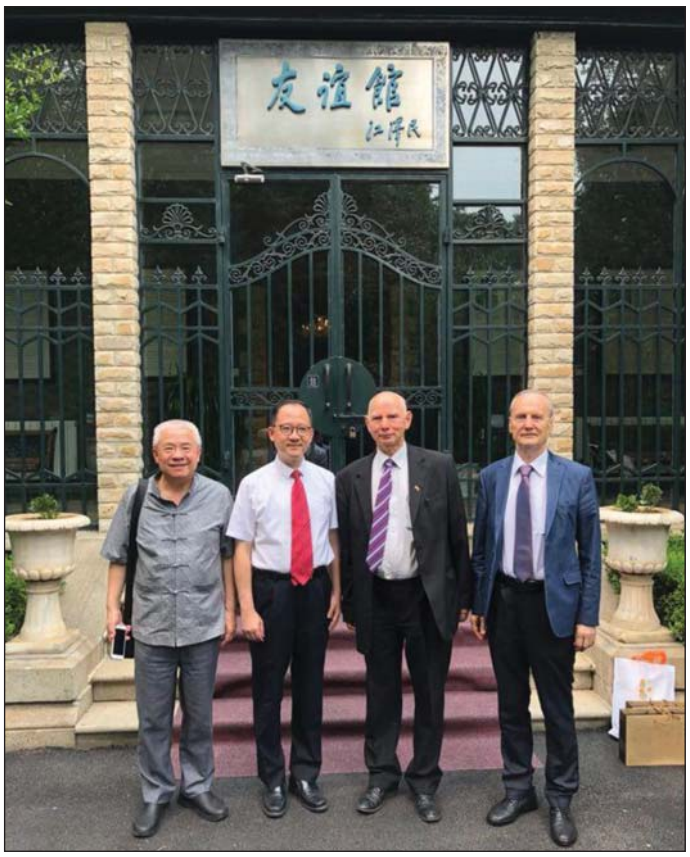
Piesa „Prima zi a ultimei luni” scrisă de Ilie Cristescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, a fost pusă în scenă pentru Televiziunea Română de către regizorul Mircea Moldovan în anul 1983, cu o distribuție fantastică: Gheorghe Cozorici, Costel Constantin, Dorina Lazăr, Mariana Buruiana, Ion Besoiu, Valentin Uritescu, Șerban Ionescu, Valentin Teodosiu, Emil Hossu. Piesa are două părți: „Oameni în luptă” (25 mai 1981, Reșița) și „Împlinirea idealului” (22 noiembrie 1981, Petroșani).

Lectura piesei de teatru „Prima zi a ultimei luni” a mai fost prezentată în cadrul Târgului Internațional de Carte de la Beijing 2018, eveniment care a făcut parte din seria acțiunilor ce au marcat Centenarul Marii Uniri.

Evenimentul contribuie la creșterea interesului în China pentru păstrarea valorilor culturale românești și, de asemenea, promovarea lor, pentru o mai bună cunoaștere a istoriei, dar și a literaturii, limbii și a culturii române.

Antonina Dragne-Ciuceanu,

REMEMBER 2018

În luna august 2018 o delegație a Asociației de Prietenie privind schimburile economice și culturale cu R.P.Chineză a fost primită de Domnul Shen Xin Directorul General al Departamentului Europa și Asia de Prietenie a Poporului Chinez cu Străinătatea.

Din delegație a făcut parte Președintele APSECC – prof.univ.dr. Ilie Cristescu scriitor și publicist, împreună cu Ambasadorul, poetul și remarcabilul sinolog Constantin Lupeanu, Președintele de onoare al Asociației, însoțiți de neobositul și marele prieten cu România Președintele interimar al Asociației de Prietenie China-România, Wang Tieshan.

Într-o atmosferă deosebit de primitoare s-au prezentat aspecte din portofoliu activității asociației cât și construirea unui concept special de colaborare privind sărbătorirea celor 70 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice româno-chineze. S-a remarcat în mod distinct antrenarea în activități a tinerilor studenți, în evenimentele ce se vor desfășura în mai multe unități universitare în România, efectuându-se schimburi reciproce cu studenți din ambele țări: expoziții, întâlniri cu oameni de seamă, publicații, cărți în care vor fi prezentate marile realizări ale Chinei; sociale, economice, culturale ale evoluției poporului chinez ca forță mondială.

Totodată Președintele prof. Univ. Ilie Cristescu a înmânat diploma de excelență a Ligi culturale pentru unitatea românilor de pretutindeni cu medalia marelui poet Mihai Eminescu, în semn a prețuirii noastre, domnului Director General Shen Xin. Diploma de excelență a fost acordată și domnului Wang Tieshan pentru deosebita colaborare avută cu domnia sa dintre cele două asociații.

Încă odată transmitem mulțumirile noastre pentru starea de spirit, colaborare și prietenie în care s-a desfășurat întâlnirea.

Târgul Internaţional de Carte de la Beijing

In perioada 22-26 august 2018 s-a desfăşurat cea de-a 25-a ediţie a Târgului Internaţional de Carte de la Beijing (BIBF 2018), eveniment la care România a participat cu stand propriu şi un program de evenimente conceput şi realizat de Institutul Cultural Român prin Centrul Cărţii şi Institutul Cultural Român din Beijing. Aceasta a fost cea de-a patra prezenţă consecutivă prin care Institutul Cultural Român si-a propus să promoveze literatura română în capitala Chinei prin stabilizarea parteneriatelor culturale aflate în derulare şi dezvoltarea de noi colaborări între profesioniştii români ai cărţii şi cei chinezi. Fondat în anul 1986, BIBF a devenit cel de-al doilea târg ca mărime din lume şi una dintre cele mai performante platforme de negociere şi tranzacţionare a drepturilor de autor, a importului şi exportului de publicaţii, precum şi de promovare a produselor editoriale. La ediţia din 2018 a BIBF, programul de evenimente realizat de Institutul Cultural Român a inclus atât lansări de carte, dintre care menţionăm volumele „Poezii” de Peter Sragher, „Istoria Românilor” de Ioan-Aurel Popşi volumului bilingv român – chinez „Eminescu Poezii”, cât si evenimente dedicate prozei scurte şi poeziei române contemporane, precum şi prezentarea piesei de teatru „Prima zi a ultimei luni” de Ilie Cristescu – dedicată Centenarului Marii Uniri.

Actorii care au jucat în piesa ***Prima zi a ultimei luni*** au fost:

Zhao Aihua, Tang Ping, Yang Song, Gao Lifang, Ge Hongmei, Qi Xiuli, membri ai Grupului de Artă din Beijing „Jinghua Qing"

Piesa a fost din nou reprezentata cu succes de catre echipa de actori menționați mai sus în cadrul manifestărilor culturale privind centenarul Unirii, a sărbătoririi Zilei Naționale a Culturii Romane cât și a celebrării nașterii marelui poet patriot român Mihai Eminescu.

Radio China Internaţional

Prof. Univ. Dr. Ilie Cristescu, președinte al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale cu R.P.Chineză, ziarist, poet și dramaturg a vizitat, în 27 august, redacţia română a Radio China Internaţional, însoţit de vicepreședintele Asociației de Prietenie China-România, Wang Tieshan. Ilie Cristescu a făcut parte din delegaţia României care a participat la Târgul Internaţional de Carte de la Beijing. După ce directorul redacţiei române, Wu Min i-a făcut o scurtă prezentare a radioului şi a expoziţiei permanente a secţiei, Ilie Cristescu a stat de vorbă cu redactorii şi jurnaliştii chinezi şi români. În dialogul acordat RCI, Ilie Cristescu a vorbit despre atmosfera de la târg şi de la standul României, despre pasiunea sa pentru cultura chineză şi despre frumoasa prietenie româno-chineză şi a felicitat redacţia română cu ocazia aniversării, în 29 august anul acesta, a 50 de ani de existenţă. „Urez cu toată consideraţia, cu sentimentul locului legendar al lui Hercules, unde locuiesc, ca întotdeauna să fiţi mereu aşa, mereu permanenţi în viaţă, cu trăiri, cu simţiri, cu iubiri şi cu starea de a transmite tuturor cele mai frumoase gânduri, sentimente şi mai ales bunătate."

Radio China Internaţional în DIALOG cu Prof. Univ. Dr. Ilie Cristescu

Orice cugetare a lui Confucius este un drum, o potecă, o stare, o iubire

Domnule Prof. Univ. Dr. Ilie Cristescu, președinte al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale cu R.P.Chineză, ziarist, poet și dramaturg, vă spun bine ați venit în studioul redacției române a Radio China Internațional. Este o mare bucurie să vă avem aici şi mulţumim pentru prezenţă.

Şi eu mă bucur în mod deosebit că mă aflu la acest post de radio care pe noi ne însufleţeşte foarte mult în relaţiile pe care le purtăm între poporul chinez şi poporul român şi mai ales că toate virtuţile acestui post de radio le simţim, le trăim şi ne îmbogăţim în sensul cunoaşterii şi a trăirii noastre. Ca atare, eu vă mulţumesc şi vă sunt îndatorat şi onorat şi încântat de faptul că mă aflu în prezenţa dvs. la acest post de radio al Chinei.

Ați făcut parte din delegația României care a participat la Târgul Internațional de Carte de la Beijing, un eveniment tot mai grandios cu fiecare an care trece. Cum a fost atmosfera acolo, mai ales la standul și evenimentele României, și ce impresii ați adunat pe parcursul acelor zile?

În primul rând ne-am bucurat de faptul că mulţi cititori sau doritori să cunoască România au venit la standul nostru şi, într-adevăr, au desfăşurat să zic aşa o activitate privind înţelepciunea, în ghilimele, de a cunoaşte şi de-a se integra de fapt, tot la fel în ghilimele, în cultura românească. De fapt, noi ne mândrim pentru faptul că în 1949 am certificat şi ne-am bucurat de naşterea Chinei, fiind a treia ţară din lume şi ca atare, prietenia noastră este o prietenie de aproape 70 de ani, şi subliniez un lucru foarte important despre naşterea acestei mari ţări, şi bogate şi cu oameni muncitori. Am avut norocul că învăţătoarea noastră din sat, un sat de munte, ne-a spus atunci, eram în clasa I, că s-a născut o nouă ţară, mare, frumoasă şi mănoasă şi cu oameni deosebit de muncitori şi se numeşte China. Mi-am pus întrebarea şi acum şi atunci cum de a fost ea cunoscătoare a acestui eveniment, întrucât mijloace de informare pe vremea aceea nu existau şi, ca atare, ne-a transmis acest sentiment de apropiere şi de cunoaştere şi prin faptul că ne-a şi învăţat să facem o cultură a viermilor de mătase, adică a mătăsii. Pentru mine a fost o bucurie. Pentru noi a fost o înţelepciune

a timpului şi a lucrului şi mai ales că viziunea ei a rămas în noi şi spunea că cine va ajunge în China, în această ţară deosebită, va fi un om de seamă. Eu am creat în mine, să zic aşa, o statuie a învăţătoarei mele şi căreia îi mulţumesc şi cred că acolo unde se află am să-i spun că am reuşit să ajung chiar şi la Radio China Internaţional să spun câteva cuvinte despre faptul că ea a deschis o pagină în viaţa şi cultura mea.

Unul din seria de evenimente organizate la târg a fost dedicat Centenarului Marii Uniri, unde a fost o lectură publică a piesei „Prima zi a ultimei luni“ scrisă de dvs, cu participarea actorilor de la Grupul de Artă din Beijing „Jinghua Qing“. Vă rog să-mi vorbiți pe larg despre acest moment – cum a ajuns piesa dvs. iată în China, cum a fost ea înțeleasă de actorii chinezi, cum a fost prestația lor, cum a fost receptată de publicul chinez?

În primul rând ea a fost foarte bine receptată, pentru că aşa de bine s-au integrat în roluri actorii, încât şi eu care nu ştiu chineză, am simţit freamătul lor, emoţia care au transmis-o şi mai ales dorinţa de a aşeza între noi o foarte frumoasă deschidere şi mai ales o privelişte de aşa natură încât să simţim de fapt ideea unirii României, fiind acum în cel de-al 100-lea an. Sigur că, acest lucru a venit şi a înfrumuseţat dacă vreţi şi evenimentul târgului ca atare, pentru că au venit foarte multe personalităţi din România, scriitori din România, au venit şi foarte multe personalităţi şi din China şi ne-am bucurat la un loc pentru acest eveniment şi mai ales pentru că piesa aducea în faţa tuturor acea stare de unitate a românilor, patria noastră este limba română şi, permanent, unde e un român suntem şi noi. Şi ca atare, eu am citit această piesă de teatru care a fost jucată de Teatrul Naţional al Televiziunii Române cu cei mai mari actori ai României. Piesa era fructificată din acest sens de mari artişti ai ţării şi care, într-adevăr, ilustrează necesitatea de-a ne expune trăirile, simţirile şi dorinţa noastră de unitate naţională.

Pe lângă profesor universitar, ziarist, poet și dramaturg sunteți și președinte al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale cu R.P.Chineză. Și s-o luăm acum de la început. De unde și cum s-a născut pasiunea dvs. pentru China și măreața cultură a acestei țări?

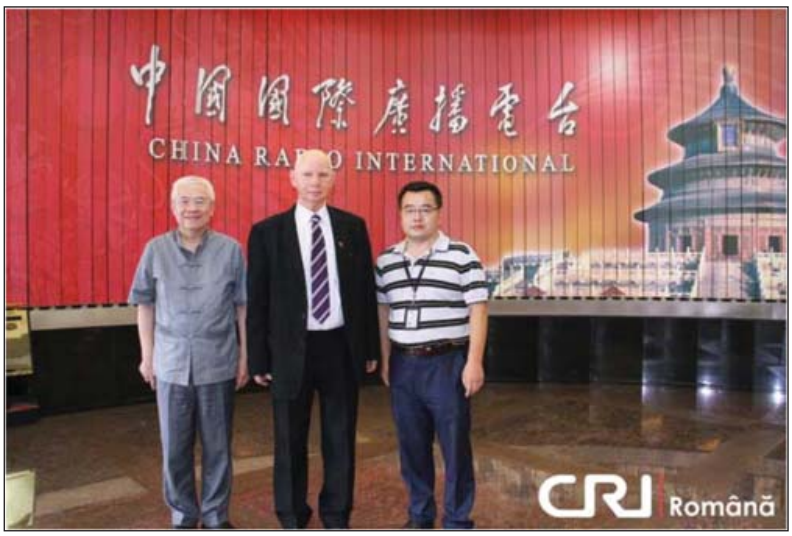
Vreau să subliniez că în prima etapă eu am fost şi încă sunt în Asociaţia Română de Prietenie cu R.P.Chineză, care a fost condusă de Florea Dumitrescu, ambasador, guvernator şi ministru de Finanţe şi care cunoştea foarte bine China şi era un îndrăgostit şi un om temerar în tot ceea ce făcea. L-am cunoscut prin anii 1974 şi în momentul în care a devenit preşedinte a spus că noi trebuie să facem ceva în legătură cu prietenia cu China. Şi ca atare, eu aş vrea să fii lângă mine şi să dezvoltăm această idee. Atunci am înfiinţat trei filiale în Banat, în zona sud-vest a României şi am înfiinţat filiala Caraş-Severin, unde de fapt locuiesc în Herculane, Mehedinţi şi Gorj, la care au participat şi membri ai ambasadei, inclusiv ambasadorul de atunci al Chinei în România. S-a văzut că această stare, să zic aşa, de construire, de coagulare şi de aşezare cât mai apropiată între noi devine un atribut al muncii noastre şi al necesităţii acesteia. Şi mai mult decât atât i-am fost şi consilier personal până s–a stins din viaţă preşedintele Florea Dumitrescu şi între timp, domnul Constantin Lupeanu, marele sinolog, a înfiinţat şi el o asociaţie care se cheamă Asociaţia de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu R.P.Chineză, dar, viaţa se duce înainte, el a ajuns aici directorul Institutului Cultural Român şi, ca atare, s-a constituit de fapt în asociaţia noastră funcţia de preşedinte de onoare pe care el o îndeplineşte şi eu preşedinte în exerciţiu cu obligaţia, datoria şi moralitatea ca într-adevăr să creăm pe mai departe puntea şi

s-o înfrumuseţăm, de relaţii între cele două ţări. Sigur că la noi există acest sentiment, mai ales că în asociaţia noastră sunt foarte mulţi profesori universitari, studenţi, adică le adresăm o nişă de o anumită elită, de o anumită structură şi cărora noi vrem să le dăm imboldul necesar ca să prelungească în viitor generaţia care vine să fie cât apropiată, cât mai bogată în a cunoaşte relaţiile dintre ele şi mai ales în vieţuire comună. Este foarte important şi foarte mulţi tineri s-au apropiat văzând virtuţile marelui poporului chinez şi mai ales după ce s-au văzut aceste rezultate extraordinare pe care le are China în problematica mondială. Adică China devine o putere, eu zic cu sinceritate prima putere, pentru că PIB-ul Chinei faţă de cel al Americii sau faţă de altcineva este făcut pe muncă şi nu pe servicii. Şi mai mult decât atât, vreau să apreciez că gradul de folosire a forţei de muncă în China este superior tuturor ţărilor şi ca atare, un mare filosof spunea că bogăţia unei ţări nu se măsoară în bani, ci în muncă. Sigur că munca face educaţie. Nu poţi să munceşti dacă n-ai educaţie şi educaţia trebuie făcută prin muncă şi ele se intercondiţionează de aşa natură încât nu fac altceva decât să deosebească oamenii. De fapt, spunea la un moment dat Confucius, natura ne aseamănă, educaţia ne deosebeşte.

Ați cunoscut mulți poeți chinezi, fie aici în China, fie în vizitele pe care le-au făcut ei în România, de-a lungul timpului. Le-ați citit și ascultat poezia. Cum vede poetul Ilie Cristescu poezia chineză contemporană, cum ați descrie-o?

Creează o stare de armonie, de o trăire şi o privelişte de excepţie în lume. Faptul că vin cu altfel de imagini, pe care nu le-am întâlnit şi care vin să te aducă într-o stare de contemplare, de meditaţie, de a gândi mai mult, de a trăi mai mult, de a spune mai mult, de a simţi mai mult, este un fenomen pentru noi. Eu ca poet consider că poezia chineză aduce un omagiu naturii, aduce un omagiu omului, aduce un omagiu nevoii de a fi mai bun, este un lucru formidabil, nevoii de dragoste. Este împlinită, este cântată, este răsfăţată, este însingurată uneori ca să de-a dimensiunile omului pe care o poartă. Nu pot să nu mă refer la Jidi Majia. Când a venit la Bucureşti l-am întâmpinat, citindu-i de fapt dinainte versurile, fiind încântat, copleşit de imaginile, de metaforele, de personificările, de aceşti cai frumoşi ai gândurilor. N-am putut să nu mă duc şi să nu-l aştept la Muzeul Literaturii, şi cu ce l-am aşteptat, cu inima şi cu sufletul, dar şi cu o statuie făcută. A rămas el, puţin, aşa derutat, ce s-a întâmplat. Zic, acesta este omagiul meu, omagiul pe care eu l-am simţit. Merită ca Jidi Majia să-şi aibă o statuie în România şi i-am prezentat-o atunci şi acum se află în curtea casei mele care are o deschidere spre stradă şi acolo sunt încă doi prieteni de-ai mei, două statui, e vorba de marele poet patriot român şi cu care am fost prieten din 1962, Adrian Păunescu şi un alt poet care de asemenea mi-a fost drag şi prieten, şi care au stat şi au locuit la mine şi au scris acolo, este vorba de Grigore Vieru. Acest triumvirat pentru mine este o necesitate şi o bună stare. Când intru îi întreb ce mai fac, ce-au mai scris, unde au mai fost şi toată lumea care trece cu câtă ardoare stă şi-i priveşte şi se pozează. Mai ales că vin copiii şi pun flori. E o chestiune care te înfioară, te înfioară frumos şi mai ales că duci dorul lor. Am fost aici la un festival de globalizare şi cultură în care spuneam că este foarte important ca şi globalizarea să aibă anumite graniţe, pentru că trebuie să păstrăm foarte mult personalitatea locului şi a stării respective. Acum mi-a trecut prin minte chiar un vers foarte frumos al lui Rabindranath Tagore – Şi soarele începe într-un bob de rouă. Nu vreau o globalizare cu Pepsi Cola şi Coca Cola, eu vreau să fie o globalizare în care pot să beau aşa cum beam când eram mic, un sirop de mure, de afine, făcut în casă, culese de mama la pădure. Mama a fost o dată la pădure, s-a dus la mure, cu mama Mitra şi la un moment dat la murar se tot mişca murarul şi strigă Mitro nu mai mişca atâta murarul, că nu pot să le culeg. Şi n-a răspuns nimeni. Şi s-a mai mişcat puţin murarul. Şi când se uită vizavi, cine era? Ursul. Deci ursul mânca pe partea cealaltă, mama culegea pe partea asta. Amândoi erau liniştiţi.

Fiecare avea habitatul lui. Noi trebuie să respectăm habitatul copilăriei, a trăirii, a frumuseţii locului, încât să nu-i deranjăm pe ceilalţi. Acum urşii coboară şi atacă oamenii. Atunci nu ştiam de aşa ceva, că ursul ne atacă. Şi cred că ar trebui să ne întoarcem la ceea ce a fost odată. Că poate, uneori, evoluţia nu este evoluţie, ci involuţie. Globalizarea este o stare pe care eu pot s-o accept, mă şi întreb, cum ar fi ajuns vreodată Jidi Majia să fie un mare poet naţional dacă el este dintr-o minoritate de 2 milioane de locuitori. Aici este frumuseţea lumii, aici sunt vlăstarele şi trăirile şi rădăcinile vieţii lumii, nu prin concepţia unora sau altora care vin să denatureze efectiv starea naturală, natura. De aceea, eu cred în natura poeţilor şi în natura oamenilor de bun simţ, şi a celor înţelepţi, curaţi, şi a celor care ne conduc să ne conducă bine. Şi aveţi mare noroc că aveţi o conducere unitară, foarte solidă, foarte axată pe probleme, aici în China, numai în China. Au un management naţional de excepţie care influenţează dezvoltarea globală. Eu am venit de mai multe ori şi n-am mai cunoscut de câte ori am venit locurile unde-am fost, atât de mult se îmbunătăţesc, se îmbogăţesc, atât de mult se schimbă şi mai ales se înfrumuseţează pe zi ce trece şi îţi dau o estetizare a lumii, o estetizare a sufletului, a trăirilor. Am văzut acum recent o fântână arteziană care este un basm, dau un simplu exemplu ca să nu spun realizările pe care le are ţara, ca şi indicatori economici şi financiari care se impun cu severitate în lume şi sigur că acesta nu este decât un câmp în care muncesc nişte oameni înţelepţi, aşezaţi, chibzuiţi, perseverenţi, care vor să dea roade pământului acestuia şi lumii.

Din lecturile pe care le aveţi, din întâlnirile cu poeţi, scriitori, oameni de afaceri oficialităţi din China sau chinezi simpli, ce aţi luat din cultura chineză pentru dvs. personal, pentru a vă îmbogăţi fiinţa şi spiritul sau eu ştiu ceva care, poate, vă inspiră în creaţiile literare?

Pe mine mă inspiră următoarea chestiune, răbdarea pe care o are chinezul, munca, râvna, dorinţa şi economia pe care o are chinezul, a timpului, a spaţiului, economia de a face cât mai mult cu cât mai puţină abrutizare a muncii, cu înţelepciune şi mai ales meditaţia care ţi-o comportă şi ţi-o transmite. Noi, europenii, imediat sărim. Undeva suntem apropiaţi, cu zona transilvană, în care se zice că… cugetă. Şi mai mult decât atât, faptul că gândirea şi meditaţia care-i domină, mai ales pe cei care sunt înţelepţii, îţi transmit şi ţie nevoia să fii şi tu la fel, să nu te complici, să nu te implici, să fii cât mai simplu, cât mai aşezat, în toate problemele mărunte, că ele determină până la urmă esenţa, aşa cum spunea şi Maica Tereza.

O chestiune formidabilă. În ele este puterea, în evenimente simple, mărunte care sunt determinante. Şi cred că această stare de fapt este şi datorită filosofiei pe care o comportă ei şi anume filosofia confucianistă. Este excepţională şi nu poţi să nu accepţi că orice cugetare a lui Confucius este de fapt un drum, o potecă, o stare, o iubire. Absolut toate la un loc fac esenţa vieţii şi esenţa poporului chinez.

Redacţia în limba română a Radio China Internaţional împlineşte, în 29 august anul acesta, 50 de ani de existenţă, perioadă în care a contribuit enorm de mult la promovarea limbii române în China şi în spaţiul asiatic. Cum vedeţi această aniversare şi câteva gânduri pentru redacţia noastră?

Este o bucurie. Am venit la redacţie şi m-am îndrăgostit de oamenii de aici, oameni cumpătaţi, aşezaţi, oameni care doresc să reflecte cât mai mult în paginile şi gândurile lor ce se întâmplă în lume şi în ţară. Redacţia de aici mă aşează pe o lespede a unei gândiri frumoase, a unei munci frumoase şi-a unei dăruiri frumoase, a unor oameni frumoşi şi dornici să facă bine. Urez cu toată consideraţia, cu sentimentul locului legendar al lui Hercules, unde locuiesc, ca întotdeauna să fiţi mereu aşa, mereu permanenţi în viaţă, cu trăiri, cu simţiri, cu iubiri şi cu starea de a transmite tuturor cele mai frumoase gânduri, sentimente şi mai ales bunătate.

Domnule profesor vă mulţumesc foarte mult pentru acest dialog de suflet, vă mai aşteptăm în China şi la Radio China Internaţional.

Vă mulţumesc şi urez tuturor ascultătorilor Radio China Internaţional multă, multă sănătate, fericire, împlinire şi înălţare în suflet.

Nina F. Gherman
Radio China Internaţional – redacţia română
Beijing, 27 august 2018

Curiozităţi despre China

Barajul celor Trei Defileuri

1. Chinezii au fost primii care au inventat roata de apă, pentru a valorifica energia ei şi aceasta datează din anul 31 – cu 1 200 de ani mai înainte de utilizarea ei de către europeni.

De asemenea, China a fost prima ţară din lume care a utilizat plugul de fier. În Europa, plugul de fier a început a fi utilizat abea în secolul al XVII-lea.

2. Deja, prin secolul al IV-lea î.Hr., chinezii forau cu scopul de a extrage gaze naturale, care erau utilizate ca sursă de căldură, anticipând extracţia gazelor naturale din Vest cu aproximativ 2 300 de ani.

3. Prin secolul al II-lea î.Hr., chinezii au descoperit că sângele circulă prin întreg corpul, iar inima pompează sângele. În Europa, circulaţia sangvină a fost descoperită abia la începutul secolului al XVII-lea de către William Harvey (1578-1657).

4. Chinezii foloseau sistemul zecimal încă din secolul al XIV-lea î.Hr., cu aproape 2 300 de ani mai înainte de prima sa utilizare în matematica europeană.

5. Barajul celor Trei Defileuri ce se întinde pe fluviul Yangtze, este cel mai mare baraj din lume.

El, de asemenea, este şi cel mai controversat baraj din lume, deoarece, acesta a fost afectat de corupţie, încălcări ale drepturilor omului, dificultăţi tehnologice şi a cauzat schimbări dramatice ale mediului.

6. Conform unei legende răspândite, ceaiul a fost descoperit de către împăratul chinez Shennong în anul 2737 î.Hr. când o frunză de ceai a căzut în apa lui clocotită.

Chinezii consideră ceaiul o necesitate a vieţii.

7. Cea mai importantă sărbătoare din China este Anul Nou Chinezesc sau Anul Nou Lunar. Chinezii în mod tradiţional cred că fiecare persoană de Anul Nou devine cu un am mai învârstă şi, prin urmare, această zi este considerată ziua de naştere a tuturor.

8. Oraşul Interzis, a fost numit astfel, deoarece oamenilor simpli le era interzis accesul în oraş. Orice om de rând care vedea imperatorul, era ucis.

9. Cel mai vechi fragment de hârtie a fost descoperit în China şi datează cu secolul II sau I î.Hr.

Hârtia era atât de durabilă, încât ea era utilizată pentru îmbrăcăminte şi chiar armură uşoară de corp.

10. Marele Canal Chinezesc este cel mai vechi şi cel mai lung canal din lume, cu o lungime de 1 795 km, cu 24 de ecluze şi în jur de 60 de poduri.

11. Podurile suspendate au fost inventate în China în anul 25 î.Hr., cu 1 800 de ani mai înainte de apariţia acestor poduri în Vest.

12. Chinezii produc mătasea cel puţin din anul 3000 î.Hr. Romanii ştieau China ca “Serica”, ceea ce

Anul Nou Chinezesc

înseamnă "Ţara Mătăsei". Chinezii au păzit cu înverşunare secretele producerii mătăsei şi orice persoană prinsă cu scoaterea ouălelor viermilor de mătase sau coconilor de contrabandă în afara Chinei, era condamnată la moarte.

13. Calul, cel mai probabil de origine din Asia Centrală, a devenit foarte important în China. Calul este asociat cu simbolul masculin, yang, şi cu elementul focului. O persoană născută în Anul Calului, este considerată veselă, independenă, inteligentă, vorbăreaţă, rapidă la mânie şi capabilă să mânuiască banii.

14. Drapelul naţional al Chinei a fost adoptat în septembrie 1949 şi pentru prima dată a fluturat pe Piaţa Tiananmen (cel mai mare loc de adunări publice din lume) la 1 octombrie 1949, în ziua în care s-a format Republica Populară Chineză. Culoarea roşie a steagului simbolizează revoluţia. Marea stea simbolizează comunismul, iar stelele mici reprezintă poporul chinez. Poziţia stelelor reprezintă unitatea poporului chinez sub conducerea Partidului Comunist.

Fragment de hârtie

15. China are cel mai vechi calendar din lume. Acest calendar lunar îşi trage originea din anul 2600 î.Hr. şi are 12 semne zodiacale. Şi sunt nevoie de 60 de ani pentru un ciclu complect.

16. Până în 2025, China va construi un număr suficient de zgârie-nori pentru a umple zece oraşe de mărimea New York-ului.

HERCULANE – VATRĂ ROMÂNEASCĂ

Folosirea neîntreruptă a băilor de către romani - timp de 170 de ani - a fost favorizată în primul rând de eficacitatea izvoarelor termale, dar şi de pitoreasca aşezare a staţiunii, într-o vale adăpostită de munţi, cu aer curat, cât şi de apropierea unor drumuri şi castre romane ce supravegheau noua provincie a imperiului. Intensa lor folosire se reflectă în bogăţia de materiale arheologice descoperite, în cea mai mare parte cu ocazia lucrărilor de reamenajare a staţiunii de către austrieci în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, după alungarea otomanilor din Banat.

Dintre inscripţiile tombale romane din Banat atrage atenţia altarul funerar de la Herculane, găsit în anul 1736, de unde a fost dus, cu un „popas“ de câtva timp în Orşova, la Viena, unde se păstrează şi în prezent. În acel an s-au întreprins lucrări la Băile Herculane (Thermae Herculis) sub conducerea lui Andrei Hamilton, general şi fost guvernator al Banatului (1734 - 1735), în urma cărora au fost îmbarcate pe şase corăbii statui şi pietre comemorative. În drum spre Viena două dintre ele s-au scufundat la Buda, în dreptul dealului Gelért, lângă gardul grădinii palatului regal. Epitaful este „unul dintre cele mai valoroase documente cu conţinut social din Dacia romană“ („Inscripţiile Daciei romane“ 3/1 partea I, 1977, Bucureşti, pagina 96). În traducere :

„Zeilor Mani (Dei Manibus - formulă rituală cu care încep aproape toate textele funerare romane)/ lui Lucius Iulius, fiu al lui Lucius din tribul Sergia/ Bassus decurion (magistrat în consiliul orăşenesc) al municipiului /Drobeta, quest/tor (casier) ucis de latroni (asemănare evidentă cu termenul lotri, folosit în zona bănăţeană) a trăit ani/40. Iulius Iulianus/şi Bassus tatălui/foarte pios/şi Iulius Valerianus/frate (care) moartea/i-a răzbunat/s-au îngrijit să facă (monumentul)“. (pagina 124)

Un alt monument funerar roman de la Băile Herculane a fost descoperit „la săparea pământului pentru fundaţia unei case, în ai cărei pereţi a şi fost zidit“ („Inscripţiile Daciei romane“ 3/1, pagina 96, nr. 72). Conţinutul latinesc (cu înregistrările prescurtărilor) al acestei piese unicat în provincia Dacia este:

„D(is) I(nferis) M(anibus) S(acrum) / Septi(mius) Bitus et Septim(ia) / Valentina vixerunt / annis LIII pos(u)er/unt Septimi(us) et Aur(elius) / Vale(n)s patris bene / merentis“.

Traducere :

„Zeilor Inferi (de sub pământ) Mani Închinare / Septimius Bitus şi Septimia / Valentina au trăit ani

54, puseră / Septimius Bassus (?) Aurelius Valens (părinţilor ?) aşa cum au bine / meritat“. (pagina 126)

Literele inscripţiei sunt executate cu stângăcie, rândurile nu au nici o aliniere orizontală. Aceste amănunte sugerează că epitaful este opera unui pietrar localnic puţin familiarizat cu asemenea lucrări. În partea superioară a stelei se mai păstrează (monumentul fiind fragmentat) o secvenţă dintr-un relief ce-i infăţişa pe cei doi soţi defuncţi, sculptură realizată fără îndemânare. Piatra calcaroasă, rocă specifică microzonei în care s-a descoperit inscripţia, sugerează o dată mai mult relizarea într-un atelier autohton. (pagina 127)

Deficienţele de redare a literelor şi rândurilor nu împietează cu nimic importanţa detaliilor „originale, de interes antroponimic şi filologico - lingvistic“, cum sunt „formula complexă D.I.M.S., care apare doar pe acest monument în toată Dacia“, iar numele defunctului Septimius Bitus, cu nomen gentilicium , după împăratul Septimius Severus (193 - 211 e.n.) şi cognomen tracic Bitus, prezintă o îmbinare aparte. E demn de subliniat detaliul că Bitus este cel mai frecvent antroponim în bogata şi variata onomastică a traco-dacilor („Inscripţiile Daciei romane“ 3/1, pagina 96), figurând chiar pe primul loc într-o clasificare a numelor autohtone menţionate în Dacia traiană (Mihail Macrea„Viaţa în Dacia romană“, Bucureşti, pagina 267).

Fiind înmormântat împreună cu soţia sa, este de presupus că Bitus era un localnic. Aspectul modest al inscripţiei şi neconsemnarea unei funcţii îndeplinite de defunct în cursul vieţii sale, apreciabil de îndelungate pentru epoca respectivă, sugerează că ne aflăm în faţa unei familii de condiţie socială modestă, după toate probabilităţile daci, ajunşi să primească cetăţenia romană destul de tardiv, pe la sfârşitul secolului al II-lea.

Putem considera epitaful de la Herculane ca o dovadă epigrafică a continuităţii dacice în Banatul roman şi totodată o mărturie a romanizării autohtonilor. (pagina 127)

De asemenea inscripţia de la Băile Herculane, ridicată de unul dintre guvernatorii provinciei nord dunărene, Caius Iulius Gallus, şi dedicată lui Hercules, se dovedeşte a fi de importanţă mai mică decât

epigrafa de la Voislova (jud. Caraş-Severin) dedicată de acelaşi personaj zeului Mars şi datată în anii 198-209 e.n. (Ioan Piso, în Anuarul Institutului de Istorie şi Arheologie - Cluj Napoca, XIX, 1976, pagina 259).

Existenţa în Valea Cernei a apelor termale a creat în microzonă o situaţie aparte : foarte mulţi dintre cei ce îşi căutaseră de sănătate la izvoarele termale, dar care nu erau locuitori ai acestor locuri, au ridicat aici o serie de altare votive. În cele dedicate lui Hercules i se acordă epitetele de Augustus sanctus (sacrul), salutifer (vindecătorul) şi invictus (neînvinsul) (M. Macrea, „Viaţa în Dacia romană“, pagina 362 ; „Inscripţiile Daciei romane“ 3/1, pagina 92, fig. 55). Ca raritate epigrafică în „asocierea zeităţilor“ : un altar dedicat atât lui Hercule, cât şi Venerei. (pagina 139)

Inelul de aur cu gemă, presupus a fi descoperit în anul 1841 la Băile Herculane, amintit în publicaţii, fără să i se dea vreo imagine în desen sau fotografie, a fost identificat de curând în cadrul colecţiei de piese romane de pe cuprinsul României, aflată la Muzeul de istorie a artei din Viena, de către cercetătorul Radu Florescu. Caracterul creştin-timpuriu al inelului a fost stabilit pe motivul că piatra sa poartă o efigie gravată ce redă un delfin prins în gheare de o pasăre (Radu Florescu, „Tezaure Transilvane“, Bucureşti, nr.74, pagina 39). Radu Florescu îl consideră a fi un „inel tipic roman“, fără să facă aluzie în favoarea sau defavoarea semnificaţiei creştine a gemei. (pag.166)

La Băile Herculane au rămas puţine din inscripţiile şi statuile găsite (împrăştiate şi acestea datorită evenimentelor istorice). Unele piese arheologice au fost deteriorate chiar în timpul lucrărilor de îndepărtare a zidurilor romane, prin folosirea explozibililor de către austrieci. Astfel a fost distrusă baza unei statui şi o reprezentare a zeiţei Hygeea, ambele executate în marmură.

La vremea lor, descoperirile de la Băile Herculane au stârnit mult interes la Viena. Juristul Pascalis Caryophilus le dedică chiar o disertaţie intitulată „De thermis Herculanis nuper in Dacia detectes“ (1737).

Mulţimea statuilor şi inscripţiilor închinate lui Hercule (aproape 40 de reprezentări) a făcut ca amenajările termale din Valea Cernei să primească denumirea de „Băile Herculane“ (Herkulesbad). „La 1737 se află aici 7 statue de ale lui Erculu, trei dintrânsele sunt şi astăzi în cabinetul de antichitate din Viena, proprietarii celorlalte 4 sunt necunoscuţi“, scria în 1872 dr. Alessandru Popoviciu1. Cele mai multe dintre sculpturile dispărute reprezentau pe zeii Hercule - ducând în braţe pe copilul Hylas -, Hygeea, Esculap şi alţii. În inscriptii, Hercule era considerat sfânt (sanctus), vindecător (salutifer), neînvins (invictus).

Descifrând diferitele nume din inscripţii, se poate observa că în vremea romană băile erau frecventate mai cu seamă de oameni înstăriţi (comandanţi militari, guvernatori, legaţi imperiali etc., dar şi veterani, ostaşi romani ce fuseseră împroprietăriţi pe aceste locuri) din Dacia, din Moesia şi uneori şi din alte provincii ale imperiului. Astfel, de pe una dintre tabulele votive se poate citi inscripţia pusă de către un astfel de veteran din Legiunea XIII Gemina, legiune care a participat la cucerirea Daciei de către Traian :

HERCVLI. INVICTO. T. A. GEMIN.
JANVS. VET. LEGIONIS. XIII. GEM.
ANTONIANAE. EX. VOTO. POSVIT.

Inscripţia întregită :
HERCULI INVICTO T.A. GEMINIANUS VETERIS LEGIONIS XIII GEMINAE ANTONIANAE EX VOTO POSUIT.

(Lui Hercule cel neînvins [i-a fost închinat acest altar], portivit juruinţei, de către T.A. Geminianus, veteran al Legiunii XIII Gemina Antoniana).

Prin anii 198 - 211 se afla la băile din Valea Cernei C.I. Galus, guvernatorul general al Daciei, „cu ai săi“ (cum suis), cum se poate citi în inscripţia de mulţumire închinată zeului Hercule :

HERCVLI
PRO. SALVTE. IMPE
RATORVM. SEVERI.
ET. ANTONINI. P. CONSER
VATORI. AVGVSTORVM.
DOMINORVM. NOS
TRORVM. C.I. GALLVS
C.V. LEGATVS. EORVM
PR. PP. CVM. SVIS.

Inscripţia întregită :
HERCULI PRO SALUTE IMPERATORUM SEVERI ET ANTONINI PII CONSERVATORI AUGUSTORUM DOMINORUM NOSTRORUM C.I. GALLUS CLARISSIMUS VIR LEGATUS EORUM PROPRAESES PROVINCIAE CUM SUIS.

(Lui Hercule cu omagii [i-a ridicat acest altar] pentru împăraţii Severus şi Antoninus Pius, C.I. Gallus, devotat auguştilor noştri stăpâni, trimisul acestora ca guvernator al Provinciei, împreună cu ai săi).

Tot lui Hercule, „geniului locului“ (Geni loci), întru cinstirea izvoarelor fierbinţi (Fontibus calidis), îi dedică următoarea inscripţie Calpurnius Iulianus, fost comandant la Legiunii V Macedonica şi guvernator al Moesiei inferioare :

HERCVLI. GENIO
LOCI. FONTIBVS
CALIDIS. CALPVR
NIVS. JVLIANVS
V.C. LEG. V. MAC.
LEGA. AVG. PP. PR.
MOE.....
V.L.S.

Inscripţia întregită :
HERCULI GENIO LOCI FONTIBUS CALIDIS CALPURNIUS IULIANUS VIR CLARISSIMUS LEGIONIS V MACEDONICAE LEGATUS AUGUSTI PROPRAESSES PROVINCIAE MOESIAE VOTUM LIBENTER SOLVIT.

(Prea ilustrul bărbat Calpurnius Iulianus din Legiunea V Macedonica, legat imperial [trimis împărătesc], guvernator al Provinciei Moesia, s-a achitat bucuros de juruinţa sa faţă de Hercule, divinitatea locului şi [faţă de] izvoarele termale.)

Din cartea „Miracolele Cernei“ de
prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

1, Alessandru Popoviciu, Băile lui Ercule sau Scaldele de la Meedia, Pesta, 1872, p. 19

FOTOGRAFIILE LUI EMINESCU (I)

Revenim din pricina înmulțirii în online mai ales, pe site-uri de pretinsă cultură, a unor „noi”, „inedite” imagini fotografice ale lui Mihai Eminescu, asupra unui subiect pe care, credeam noi, l-am lămurit definitiv, după o exhaustivă tratare. E plin internetul de imagini ale copilului și elevului Eminovici, ne sare în ochi poza adolescentului și apoi vin cele ale maturului Eminescu prin tot felul de grupuri și ipostaze. Cu cât tehnica photoshop-ului avansează, cu atât mai mult se încăpățânează unii și alții să îl „vadă” în poze de la Gimnaziu ori din berăriile și esplanadele Bucureștilor de sfârșit de veac 19. Avem pentru toți aceia dornici de știri care anunță descoperiri senzaționale șocante etc. și pentru fabricanții lor, vești dezamăgitoare: cultura nu este, și sperăm să nici nu devină, senzațională, ci doar profundă, temeinică și bazată pe informații reale, nu pe speculații, iar chipul lui Mihai Eminescu, oricât ne-am dori să nu fie așa, ne apare din doar 4 (patru!) fotografii recunoscute, atestate oficial, toate imaginile fiind de tip bust: prima dintre ele, dealtfel și cea mai cunoscută, realizată la Praga, de **Jan Tomás,** în anul 1869, pe când Eminescu avea 19 ani; o alta realizată la Bucureşti, în 1878, în atelierul lui **Duschek**; o a treia, făcută la Iaşi, în 1884, în la atelierul de fotografie **Nestor Heck**, și cea de a patra, realizată de **Jean Bieling** trei ani mai târziu, în 1887, la Botoşani. Atât!

Restul imaginilor în care pretinși cercetători le-au „descoperit” sunt falsuri. Dar unele dintre aceste presupuse fotografii au ca suport al „inventării” și prelucrării prin mijloace moderne, electronice, informații biografice datorate lui Octav Minar (care a recunoscut că a pus în circulație și o fotografie falsă!), din al cărui film documentar chiar preiau cadre, ori lui Augustin Z. N. Popp, generos în a da crezare multora dintre cei care pretindeau că rude sau cunoștințe dețineau o poză de-a lui Eminescu, în vreme ce altele au la bază ignoranța unora care preiau desenele semnate de talentatul grafician evreu Leonard Salmen și tipărute pe cărți poștale, între anii 1895 - 1925, de Depozitele de cărți „Șaraga” din Iași și Editura „Socec” din București, prezentate drept fotografii. Și toate aceste falsuri, reluate din vreme în vreme cu titlul de „Eminescu inedit”, apar din dorința de insolit a publicului și din neputința autorilor așa-ziselor „descoperiri senzaționale” de a face cercetare adevărată și de a se remarca prin rezultatele acesteia.

Ba, destul de des ni se întâmplă să citim cum un oarecare își arogă meritul de a fi elucidat problema imaginilor lui Eminescu, mai ales a primeia dintre fotografii, deși noi – și aici nu își mai are rost modestia – am făcut publice pentru prima dată informațiile privitoare la ea. Acestea, chiar și iconografia care le însoțea, au fost folosite de-a lungul vremii, fără măcar să fie citată sursa, unii dintre pseudo-exegeți deplasându-se chiar pe urmele noastre, la muzeul praghez, dar cercetările lor nu au făcut decât să repete steril ceea ce noi întreprinsesem. Așadar am fost cei dintâi care am publicat, încă din 1989, rezultatele investigațiilor făcute la Praga, unde am descoperit atelierul în care s-a realizat imaginea „Tânărului Voievod” al scrisului românesc, așa cum îl numea Blaga, precum și informații despre artistul-fotograf.

Vom încerca, în cele ce urmează să reamintim informațiile pe care le-am oferit iubitorilor lui Eminescu în 1989, tot în revista ***Flacăra***, reluate și în cele două ediții ale volumului ***Eminescu regăsit,*** dar și în alte studii și cărți.

Geniul unui fotograf: Jan Tomáš

Pentru a face o localizare cât mai exactă a atelierului despre care aveam informații de pe fotografie,

am mers mai întâi la Cadastrul oraşului Praga şi ulterior documentării făcute aici am pornit de pe strada Lipova, direct prin prelungirea acestei străzi spre Vltava, deci prin Stefańska, un drum de mai puţin de un kilometru, ajungând la celebra Václavská, acea „uliţă mare" menţionată de Eminescu, cel care va fi descoperit cu fascinație și celebrul ceas astronomic, dar și aglomerația de burg european, freamătul necontenit de pe această arteră pietonală în zilele noastre. Căutăm un număr de clădire: **7-II.** Ştim, din acelaşi plan al oraşului, din 1870, că aici se afla **Atelierul fotografului Jan Tomáš**...

Misteriosul număr 7-II ne frământa cu mult înainte de începerea acestei romantice călătorii. El figurează, aşadar, pe spatele fotografiei aflate în Colecţia Bibliotecii Academiei Române., care are pe faţă, în partea de jos numele fotografului, iar pe verso, alături de numele J. Tomáš (a se citi: Ian Tomaş) şi de acela al oraşului, Praga, precum şi alte indicaţii, inclusiv adresa, pe care ne propunem să le descifrăm la faţa locului, cu sprijinul specialiştilor în domeniul istoriei fotografiei: „J. Tomáš „Fotograf a techn lučebnik, St. Vacslavke nam Praze, Fotograf u techn Chemicker - St. Wenzels, Prag.-7-", în partea de jos figurând și numele fabricantului hârtiei.

Aflarea adresei a fost, după vizita la cadastru, cât se poate de simplă. Codul reprezenta coordonatele atelierului marelui artist-fotograf praghez, deținător și al unei atestări („patent"), semnate de însuși împăratul austriac Frantz Iosef, care confirma că este un artist recunoscut. Deci în casa cu numărul **7** din **arondismentul II** s-a aflat, în luna septembrie 1869, atelierul fotografic al lui Jan Tomáš.

Cercetăm arhiva Şcolii de Arte şi Meserii şi a Muzeului Tehnic din Praga, ambele instituţii vechi, bine conservate, posedând remarcabile documente şi piese privind istoricul artei fotografice. Reconstituim datele care ne interesează, împreună cu prof. dr. Zdenek Kirschner, depozitarul J. Mlčoch şi dr. Pavel Schnufler, autorul unor cărţi importante privind istoricul fotografiei (între care ***Praga 1848 - 1914***, ***Ateliere fotografice pragheze*** şi monografia ***Jindrich Eckert***). Iată, în concluzie, cine a fost autorul celei dintâi fotografii eminesciene: Jan Tomáš s-a născut la anul 1841, într-o familie de agricultori şi a lucrat în calitate de chimist, la fabrici de bere, apoi, la fabrica de zahăr din Modrany (localitate inclusă astăzi în oraşul Praga). Şi-a înfiinţat un modest atelier fotografic prin 1857, care a fost înregistrat în anul 1858. În anul 1868 a preluat un altul, mult mai cunoscut, din Piaţa Václavská, acela al lui Ambroz Stretti, dintr-o familie cunoscută de oameni de artă şi litere. Era o clădire simplă, un fel de baracă de lemn, cu un acoperiş de sticlă. Atelierul a fost fotografiat, mai apoi, cu prilejul dărâmării, astfel încât noi beneficiem astăzi de imaginea locului văzut de Eminescu atunci când şi-a făcut prima fotografie.

Cu timpul atelierul lui a devenit unul dintre cele mai cunoscute din Praga, întrucât Tomáš era un priceput chimist, cunoştinţele în acest domeniu ajutându-l să pregătească excelente substanţe atât pentru obţinerea negativelor cât şi prepararea hârtiei de fotografiat. Fotograful praghez capta imaginile pe sticla fotografică cunoscută în acea vreme, dar inventase unele tehnici proprii, astfel încât realiza pe aceeaşi placă 6 sau 9 poziţii, le transpunea pe carton şi alegea apoi cea mai bună pentru a o multiplica. S-ar putea astfel întâmpla ca, între miile de fotografii care se mai păstrează, să mai fie descoperită o imagine a lui Eminescu! Noi nu am avut răgazul să vedem totul, iar cei care ne-au urmat calea nu au făcut-o temeinic. O cercetare a colecţiilor fotografice – pe care noi nu am avut posibilitatea să o facem în 1989, când trebuia să ne drămăluim atent timpul rezervat fiecărei etape a călătoriei pe urmele lui Eminescu în Europa, aprobată cu greutate –, poate însă oferi surprize şi în această direcţie. Noi, din păcate, nu mai avem forţa fizică să o facem, cei tineri nu au răbdarea.

Jan Tomáš semna „pictor - fotograf", deşi nu există nici o dovadă că ar fi făcut studii de artă ori s-ar fi ocupat cu pictura; mai degrabă această titulatură vroia să semnifice faptul că era specialist în obţinerea unor imagini picturale, pentru că, într-adevăr, este

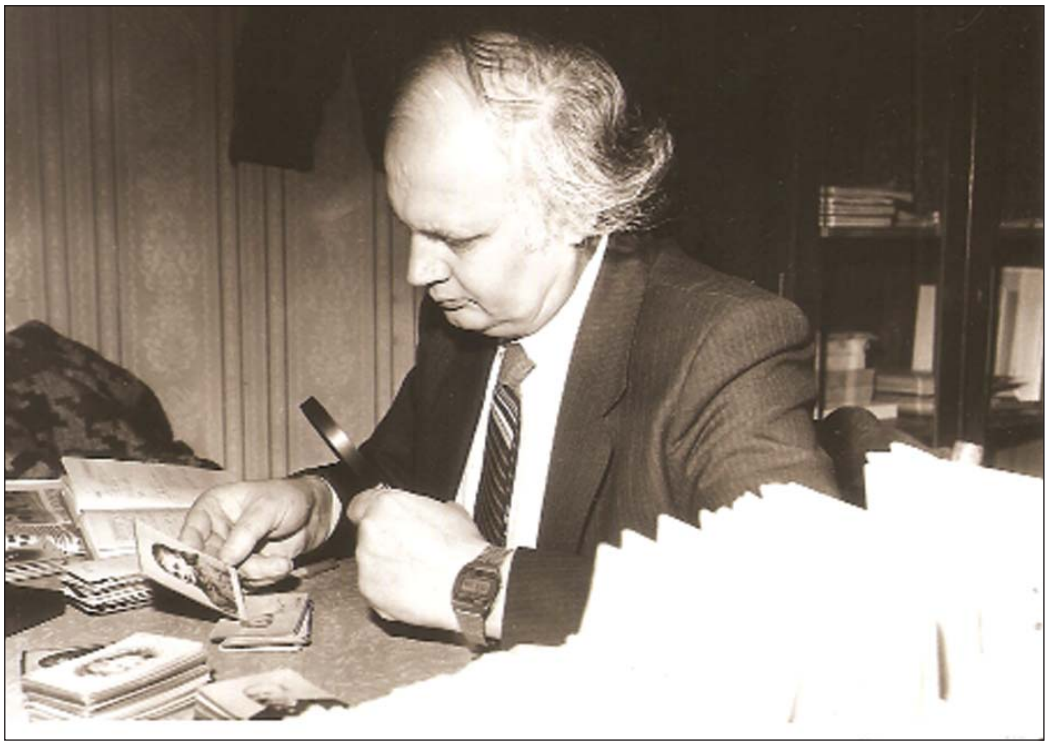

autorul unor compoziţii alegorice, aranjamente de decoraţiuni de teatru, reconstituiri de scene interpretate de actori, secvenţe din viaţa oraşului, fotografii de monumente şi mii de portrete, transpuse pe carton fotografic de calitate, cu marca proprie (De altfel, fiecare atelier avea pentru versoul imaginii o siglă personalizată). O bună parte dintre fotografiile care începuseră să se găsească în epocă în librării proveneau din atelierul său (alături de cele ale lui V. L. Winter). Tomáš fusese în acelaşi timp un excentric, călătorind mult, ajungând chiar şi în România!, şi organizând în atelierul său un salon artistic la care participau numeroşi actori, pictori, scriitori. Prieten cu Edison, a adus primul patefon la Praga, făcând audiţii.

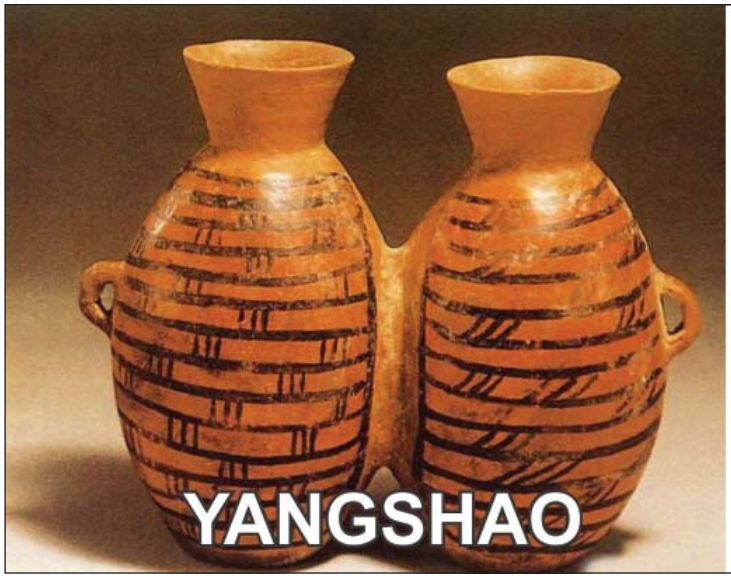
O excelentă imagine fotografică a părţii de jos a străzii Václavská redă ceea ce putuse să-l atragă pe Eminescu la 1869: impresionanta firmă a atelierului lui J. Tomáš. Eminescu nu a intrat aşadar la orice atelier fotografic, dintre foarte numeroasele care existau pe aceeaşi stradă (10-15!), ci la acesta, care era fotograful artiştilor dar care, în pofida celebrităţii de care se bucura sau tocmai din această cauză, era destul de ieftin. Aici şi-au realizat fotografii Căminarul, dulcea mamă Raluca împreună cu Aglaia, sora poetului, precum şi aceasta singură şi, foarte probabil, anterior acestei şedinţe fotografice a Eminovicilor, şi Şerban, student la medicină în oraşul de pe Vltava, unde se solicita la înscriere un atestat şcolar însoţit de o poză. Am aflat că, pentru o expunere, care însemna nu doar efectiv declanşarea aparatului pentru imprimarea pe placa de sticlă a imaginii, ci mai ales potrivirea unghiului favorabil, al felului în care cădea lumina, erau necesare în jur de 30 de minute, ceea ce ne poate duce la concluzia că au adăstat în acest atelier fotografic vreme de cam două ore, iar lumina favorabilă va fi trecut ori va fi intrat în ecuaţie renumita zgârcenie a lui Gheorghe Eminovici, astfel că nu avem şi o fotografie de familie, cu toţi cei prezenţi la Praga. Dacă aceasta ar fi existat, nu ne îndoim că ar fi fost făcută publică, încă din timpul vieţii lui Eminescu, chiar de Aglaie, fiind cunoscut faptul că aceasta se mândrea cu celebritatea fratelui său.

(Continuarea în numărul viitor)

VICTOR CRĂCIUN

Expoziție din istorie Cucuteni – Yangshao

În luna Mai 2017, Constantin Lupeanu a organizat la Institutul Cultural Român de la Beijing, prima Expoziție din istorie Cucuteni – Yangshao, expoziție care s-a bucurat de un succes fără egal, iar exponatele Cucuteni au fost apoi expuse în mai multe locuri, recent, în Noiembrie și Decembrie 2018 la Majiayao (o altă cultură similară, mai târzie decât Yangshao) și în capitala provinciei Gansu. În 2018, o delegație de arheologi chinezi a fost la Cucuteni!!! și va merge din nou în iulie 2019!!! Îl rugăm pe Dl Daniel Roxin să se întâlnească cu specialiștii chinezi.

Mai jos: cuvântarea la vernisajul expoziției de la institut.

„Cultura Cucuteni – Cultura Yangshao, întâmplare sau destin comun?"

咕咕德尼文化 - 仰韶文化, 随机或共同的命运？

Eram student, când la orele de istorie a Chinei am auzit pentru întâia oară de Cultura Yangshao. Pasionat de istoria lumii, profesorul român ne-a vorbit de asemănările năucitoare între această cultură străveche a Chinei și Cultura Cucuteni din România, ambele situându-se între mileniile cinci și trei îHr. Atunci m-am gândit să studiez cele două culturi, dar chemarea literaturii m-a făcut să las deoparte acest proiect. L-am amintit din când în când, iar în urmă cu aproape două decenii, fiind ministru-consilier la Ambasada României la Beijing, am făcut o tentativă de a mă deplasa la fața locului.

我还是个学生而在中国历史课第一次听到仰韶文化。对世界历史充满热情的那个罗马尼亚教授给我们谈到了中国仰韶文化和罗马尼亚咕咕德尼文化的相似之处, 两者徘徊在公元前五千和三千年之间。那时候，我想研究这两种古老文化,但文学的呼唤让我撇开这个项目。我不时地想起这件事, 而且在将近二十年前，我在北京罗马尼亚大使馆担任公使兼参赞，试图去河南仰韶参观。

Astăzi, am reușit să chem, la o masă a adevărului, istorici și arheologi români și chinezi.

今天, 我成功地把罗马尼亚和中国的历史和考古学家集中在一个历史真理的桌子上。

Există mai multe dovezi privind asemănarea până la identitate: stilul de viață; organizarea localităților și locuințelor; obiecte de cult; manufactura și mai cu seamă ceramica de forme asemănătoare, de aceleași culori și simboluri; schimburi comerciale – cereale. Expoziția pe care o vernisăm astăzi dovedește toate acestea și ea va fi întregită de comunicările specialiștilor celor două țări.

有很多相似直到一样的证据: 生活方式;自治市和住房的组织;崇拜对象;制造工业,特别是不同形状、颜色和符号的陶器;贸易-谷物。然而, 我们今天展览的开幕式证明这一些, 这将由两国的通信专家补充。

Acum vreau să scot în evidență ceva miraculos: simbolul ***yin-yang***, socotit de lumea întreagă tipic chinez, exista în România la Cucuteni, dar și mai înainte pe teritoriul României, la Turdaș, acum șapte milenii!

现在我想要突出显示一条神奇的东西:全世界被认为是存在于一个典型的中国人的阴阳符号, 原来存在于罗马尼亚咕咕德尼文化而且更早了， 七千年以前在杜尔达系！

Eu mă întreb: oare în urmă cu milenii pe Terra exista un singur trib, în România de astăzi, iar noi, românii și chinezii suntem urmașii?

我问一问自己:难道几千年以前在地球上只有一个部落, 就在今天的罗马尼亚, 而且我们 - 罗马尼亚人和中国人 - 是那个部落的追随者吗？

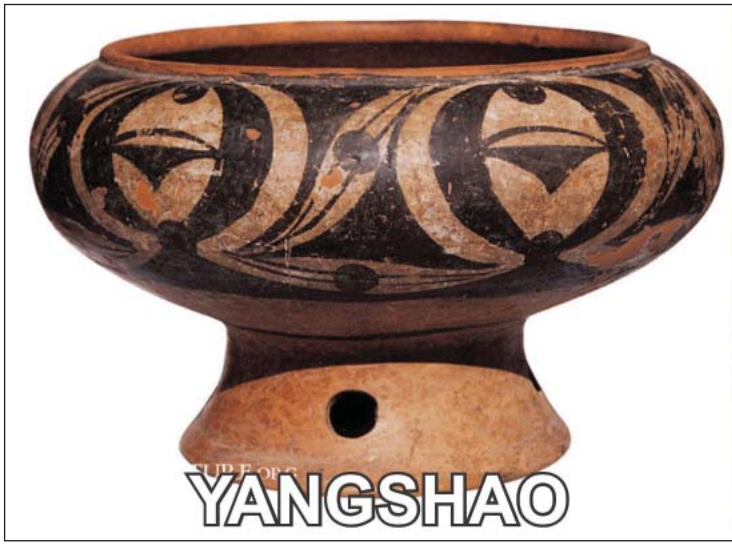
De-acum, calea e deschisă! Fie ca oamenii de știință din România și China să descopere trecutul nostru comun, spre beneficiul țărilor și popoarelor noastre, pentru determinarea istoriei omenirii pe baze științifice!

从现在起, 我们开了一个道路！让罗马尼亚和中国的科学家为了我们国家和人民的利益，为了在科学基础上确定人类的历史而发掘出我们共同的过去！

Urez succes deplin expoziției de față și sesiunii științifice care urmează!

预祝本届展会以及下面快要举行的科学会议圆满成功!

Vă mulțumesc.
非常感谢
于北京
Beijing, 2017.5.24
Constantin Lupeanu 鲁博安
Sinolog, membru al USR, Director 主任
Institutul Cultural Român de la Beijing
北京罗马尼亚文化主席

MAOTAI

Provincia se cheamă Guizhou sau Tărâmul Prețios, cu patruzeci milioane de locuitori răspândiți pe o sută șaptezeci și șapte de mii de kmp. Zonă subtropicală, cu influențe musonice. Umiditatea se simțea și mai că se putea observa în aer, ne mângâia fețele, biciuite în ultimele zile în capitală de un vânt rebel. Am mers cu mașina pe autostrăzi remarcabil construite în această zonă care coboară către est de la vreo două mii spre doar cinci sute de metri altitudine, printre culmi abrupte, acoperite de brazi superbi, de copaci pitici și ierburi luxurioase, am explorat văi adânci. La tot pasul, formațiuni stâncoase, carstice, cu peșteri și ape la vedere și subterane, din câte ni se povestește, bazine mici, locuite, cu case ridicate amețitor pe pantele munților. Aflăm că provincia a fost căutată din antichitate pentru lemn, brad în principal, și resurse minerale. Când spui Guizhou, spui Patria Mercurului, aflat laolaltă cu plumb, zinc, antimoniu, fier, fostat și multe alte metale rare. Se cultivă orez și porumb, sunt multe fructe, dar și tutun, rapiță, cânepă și ceai din abundență. Ghidul folosește orice punct din drumul nostru pentru a adăuga noi informații. Aici există cea mai mare cascadă a Chinei, în Huangguoshu, adică Pomul cu fructe galbene. Tunelele lungi până la trei-patru kilometri alternează cu șosele-pod, ridicate pe piloni groși și înalți de zeci de metri, care leagă munții care nouă ni se par niște uimitoare claie cu fân. Aceste poduri pentru șosele și calea ferată (pe care circulă trenuri de mare viteză și străbat în câteva ore distanța copleșitoare notată mai sus) sunt niște brațe care înlănțuiesc munții, îi fac să fraternizeze după milenii de singurătate.

Noi mergem în orășelul Maotai茅台镇, celebru pentru distilăriile care produc unalcool alb numit simplu – maotai茅台酒, o băutură de 55-60 de grade, curată precum cristalul, născută în mod ciudat din sorgul roșu și o apă roșie și ea, care poartă chiar acest nume: Chishui, Apa sau Râul Roșu.

Anul acesta se împlinesc o sută de ani de la prima recunoaștere internațională a calităților maotaiului. În 1915, a primit pentru prima dată medalia de aur la Expoziția Panama-Pacific din San Francisco. Se povestește că, la deschidere, înaintea apariției oficialităților și fotografilor, organizatorii au ascuns în grabă sticlele cu maotai, găsindu-le nu prea stilate. Când s-au așezat la masă, degustătorii au răsturnat fără să vrea butelcile cu maotai, iar după o vreme au oprit degustarea, surprinși de o aromă persistentă din aer. Când au descoperit de unde venea mirosul acela divin, au testat licoarea și i-au acordat în una-

nimitate ,medalia de aur. Faima maotaiului începea. Recent, alte două medalii s-au primit la Expoziția internațională de la Paris din anii 1985 și 1986. Azi, maotai deține 14 medalii de aur internaționale și 20 de premii interne.

Ne cazăm la hotelul de cinci stele Tianhao, Cerul nemăsurat, din orașul Renhuai, de care, administrativ, aparține fostul sat Maotai, ajuns în zilele noastre un orășel dominat de o distilărie imensă, care a exportat anul trecut, în mai toate țările lumii, peste 200 de tone din acest alcool uluitor pentru calitățile lui. În anii 70 ai secolului care s-a scurs sub ochii noștri, maotai se vindea la noi cu 70 de lei. Acum nu se mai găsește. Orașele sunt înlănțuite și constatăm că totul în jur vorbește despre băutura națională a Chinei, maotai.

După ce în ajun, la recepție, am băut maotai vechi de cinci ani, gustăm în secție băutura abia distilată – a șasea oară! – tânără și noi parcă nu simțim diferența. Gustul unic, ni se explică, aparține elementelor naturale, cum ar fi: solul, clima, calitatea apei pe care noi o vedem roșie, alunecând peste gresie și șist, microorganismele din aer; aparținesorgului cu bobul mic, oval și dur; aparține tehnologiei secrete de milenii și cu siguranță oamenilor locului. S-a încercat să se producă maotai după aceeași formulă tehnologică, în mai multe zone ale Chinei. În zadar. Produsul era alcool bun, minus magia pe care numai localitatea Maotai, o deține, așezată la puțin peste patru sute de metri altitudine, ea însăși ca un cazan - un loc îngust de-a lungul rîului, înconjurat de munții verzi tot timpul anului. Primele izvoare scrise despre maotai datează (să nu te sperii, chinezi sunt adepții cuvântului scris) din anul 135 îHr. Dacă pământul a fost la început o nebuloasă, atunci când s-a filtrat, odată cu natura și omul a fost creat cu siguranță și maotaiul! Se crede că maotaiul nu este o băutură spirtoasă, ci un elixir al tinereții, capabil să vindece tot felul de boli și de răni. În 1972, în istorica sa vizită în China, președintele american Richard Nixon a rostit: Permiteți-mi să propun un toast cu acest panaceu universal! Iar un magician al politicii mondiale ca Henri Kissinger a declarat: Cred că dacă vom bea sufficient maotai, vom putea rezolva totul, socotind că maotaiul, împreună cu vizita la Marele Zid și rața pekineză sunt cele trei bucurii clasice ale Chinei.

Noi am vizitat locul de naștere al bucuriei supreme maotai la un secol de la prima recunoaștere internațională, celebrând totodată, scriitori chinezi și străini deopotrivă, un secol de poezie liberă, modernă. Maotaiul și poezia. Alcoolul și creația. S-au emis o mie de păreri, unele mai direct, altele în limbaj poetic sau esoteric. Eu le-am spus noilor prieteni. Venise în China Ansamblul folkloric al armatei române, condus de un general, Dinu Stelian. Bucurie mare. Pentru noi, fiindcă România a fost prezentă timp de trei săptămâni în vreo cinci orașe ale Chinei, acel turneu din anul 1971 contribuind în mod esențial la imaginea noastră de popor charismatic, vizibilă și astăzi, și pentru gazde, fiindcă oamenii trăiau o revoluție botezată culturală și care înainte de orice nega cultura de calitate, creația adevărată. La o recepție grandioasă la Hotel Beijing, stăteam lângă Guo Moruo 郭沫若 (1892 – 1978, omul despre care se șoptea că recunoaște cele mai multe, vreo patruzeci de mii, caractere ale limbii chineze scrise, poet, dramaturg și istoric, ulterior academician și al Academiei Române), el fiind omul care oferea încredere printre liderii de circumstanță. Ciocneam paharele cu, ai ghicit, maotai, pentru prietenia româno-chineză. L-am întrebat cum vede el legătura între maotai și poet.

Vezi? mi-a spus Guo Moruo, radicând paharul de cristal plin cu maotai. Dacă punem în acest pahar o piatră oarecare, privită din afară, piatra ar arăta ca și înainte de a o pune în pahar. Dacă însă piatra este o bucată de jad de preț, în maotai ea va arăta altfel; băutura o va face mai luminoasă, îi va adăuga strălucire nouă și culoare pe care nu le putem vedea altfel. De aceea, unui poet bun, maotaiul îi va da acea cutezanță de care el are nevoie să dea frâu liber creației pure.

La Maotai, am băut maotai.

MAOTAI ȘI CHINA

E toamnă târzie, iar maotaiul,
Prieten vechi,
Mă îmbrățișează pe dinăuntru,
Mă răscolește dojenindu-mă:
M-ai uitat!

Tu ai apărut ca razele lunii de după un nor,
Cu zâmbetul - o părere,
Ai chipul unei copile de doisprezece ani,
Promisiune de viitor,
Lumină interioară puternică,
Vis. Unde sunt cinci mii de ani de civilizație?

În prima zi aflu tot ce se poate ști
Despre tine, maotai,
În ziua a doua, în distilărieă, înțeleg cum
Te naști tu, din sorgul roșu, din apa izvorului roșu
Și din inima roșie, tandră a oamenilor de la munte.

Câte zile și nopți, câți ani vor mai trece
Până să descopăr de unde
Izvorăște lumina esoterismul răscolitor?
China pe care numai eu am aflat-o
Este deja în inima mea.

IUBIRE ȘI RĂZBOI

El era războinic temut, avea cinci soții și zece concubine, dar o iubea peste măsură pe Harjol. O luase de nevastă pe când ea avea douăzeci și șase de ani, iar istoricii socotesc că mai mult ca sigur ea fusese măritată, deși însemnările timpului nu relevă acest lucru. Pe vremea aceea, o fată era căsătorită la șaisprezece ani! Cum de rămăsese Harjol o fată bătrână? Pe deasupra, era chiar frumoasă. Când pornea ea călare, stepa parcă se deschidea și își schimba culoarea, împrumutând ceva din coloritul veșmintelor ei.

Așa începuse Nunje să certifice existența iubirii printre cei din neamul său. Nunje avea nume chinezesc, dar ținea la obârșia manciuriană și dacă informațiile ei erau exacte, primii copii născuți în familia ei primeau numele Dorgon dacă cel născut era băiat și Nunje dacă era fată.

Știam că Hung Taiji a fost fondatorul imperiului manciurian, un imperiu care a apărut din mai nimic, prin voința acestui om, și care a dispărut după 267 de ani, în plină epocă modernă, în 1912. Îi urmase la tron, prin scheme nu tocmai curate, tatălui său, Nurhaci, 1559 – 1626, conducător din clanul Asisin Gioro, cel care formase prima uniune de triburi manciuriene, el fiind al optulea fiu. Mama sa era prințesă mongolă din clanul Yehenala, ceea ce explică dorința lui de a avea neveste din neam nobil mongol și de a-i cuceri și incorpora pe mongoli în imperiul său.

În 1634, el reușește să desființeze imperiul mongol. Înfrânt, împăratul mongol Ligdan Khan își găsește moartea, iar din rațiuni de stat, două dintre cele opt soții ale sale se căsătoresc cu Hung Taiji, iar alte trei cu frații acestuia.

Noi eram jurcheni, îmi zice Nunje cu glasul ei egal, lipsit de patimă, în orice caz niște triburi amestecate, la nord, pe Fluviul Amur, doar că am cucerit nord-estul Chinei, am fondat o dinastie la Bejing și am neglijat pământurile strămoșești, astfel încât astăzi jumătate din teritoriul nostru din străvechime se află în Rusia.

Astăzi e ziua iubirii. Măcar într-o asemenea zi s-o înțelegem pe Harjol. Ea și-a refuzat toți pretendenții pentru că-l iubea pe Taiji.

Hung Taiji se căsătorise în anul 1614, la douăzeci și doi de ani, cu Jerjer Borjigit, o fată de șaisprezece ani, din neamul lui Gighis Han, tribul Khorchin, continuă Nunje să depene povestea. Jerjer i-a fost nevastă principală și apoi împărăteasă, iar în 1625 el o pețește pe Bumbutai, nepoata acesteia. După nouă ani, sora lui Bumbutai, Harjol, mai mare cu patru ani ca aceasta, se căsătorește și ea cu Huang Taiji.

Hung Taiji o știa prea bine. Harjol îi apărea adesea în minte în haine de gală, de culoare cărămizie și cu părul ascuns sub învelitoare, semeață sub pălăria înaltă de ceremonie, albastru închis, cum îi fusese dat s-o vadă pentru prima oară, la căsătoria cu sora ei. Nu-i putuse uita ani de-a rândul ochii fierbinți, răscolitori. Fața abia dacă o ghicise, printre podoabele prinse de bordura pălăriei, întâi ca o panglică bătută-n nestemate, terminată cu o puzderii de safire acoperindu-i fruntea până peste sprâncene, apoi firele acelea lungi, din argint, de jur împrejurul capului pe care culisau pietre nestemate într-o armonie a culorilor păstrată până în zilele noastre. În schimb, știa multe despre felul ei de a fi.

Harjol! o salutase el, rostindu-i numele, surprins că-i fusese dat s-o vadă.

Taiji, şoptise ea, cântându-i numele, fapt nepermis, fiindcă trebuia să i se adreseze cu titulatura nobilă gen Majestatea Voastră! A doua răzvrătire constase în atitudine. Ea îngenunchease, dar nu cu capul în pământ, ci cu privirea sorbindu-l pe bărbatul impunător din faţa ei. A treia îndrăzneală care se putea lăsa cu tăierea capului fusese că, în loc să-şi împreuneze palmele pe pântec, ascunzând fiecare părticică de piele, ea îşi dusese mâna dreaptă în lături şi cumva o ridicase în sus, parcă pentru a-l atinge, a-l implora.

Harjol a refuzat alte partide, îndrăgostită fiind de războinicul manciurian. Căsătoria şi dragostea lor s-a înfiripat târziu. Ea avea douăzeci şi şase de ani, el patruzeci şi doi. Se râvneau de aproape un deceniu. Ea a aşteptat cu încredere, el a căutat momentul prielnic.

Neputând s-o facă nevastă oficială, Hung Taiji a numit-o mai mare peste harem şi i-a purtat o dragoste fără margini. În 1637, Harjol i-a născut un băiat. De bucurie, el a dar o amnistie generală în ţară. Stăpânea deja partea de nord şi nord-est a Chinei de astăzi, cu întregul teritoriu mongol după tradiţie, statele coreeene îi erau vasale şi se pregătea să invadeze teritoriul chinez propriu-zis, să desfiinţeze dinastia chineză Ming, 1368 – 1644 şi să mute capitala imperiului său pe care îl numise Qing. Din nefericire, copilul a trăit numai o jumătate de an. Harjol a încercat în zadar să rămână din nou însărcinată. Afectată, ea i-a supravieţuit fiului numai trei ani. Când a căzut la pat, grav bolnavă, împăratul era pe câmpul de bătălie, în strategia sa de a cuceri China. Între gloria militară şi concubina aflată pe patul de moarte, el a ales iubirea. Se afla la vreo trei sute de kilometri de palatul său de la Zhaoling. A pornit călare. A călărit zi şi noapte şi în a cincea zi a ajuns, să afle că iubirea vieţii sale de treizeci şi trei de ani tocmai închisese ochii.

Ce spui tu este impresionant, zic. Oare cum arăta Julieta manchu?

După obiceiul vremii, soţiile sale erau dintre cele mai frumoase femei ale locului, care i-au născut unsprezece băieţi şi paisprezece fete. Cum arăta Harjol? Imaginează-ţi o femeie cowboy din era modernă. Înaltă, suplă, sigură pe ea. Se spune că Hung Taiji preţuia felul ei de a fi, mintea şi sufletul. Harjol avea calităţile lui transpuse în sistemul de clan, încrengături dinastice şi harem.

Mă văd în tine, obişnuia el să-i spună. Ea tăcea, vorbea mai mult cu ochii. Privirii pătrunzătoare şi îndrăzneţe ea-i asocia gesturi care echivalau cu un atac armat. El o lua la vânătoare, călăreau des numai ei doi, iar ea îi cânta şi-i recita poeme alcătuite cu mintea ei, transmise apoi împreună cu alte poezii populare despre măreţia lui.

Doi ani mai tîrziu, Hung Taiji a murit şi el, fără a se mai fi întors la război, devastat de dispariţia femeii iubite. Abia trecuse de cincizeci ani.

Se născuse la 8 noiembrie 1592 şi s-a stins din viaţă la 21 septembrie 1643. A schimbat numele poporului său din jurchen în manchu, cu sensul de Viteaz, şi a ales denumirea noului imperiu: Qing, Limpezime, caracter care are elementul apă în componenţa sa. Ming era asociat cu focul, iar după filosofia chineză străveche a celor cinci elemente: apă, foc, pământ, lemn, metal, elementul apă stinge focul.

El a reuşit să pună capăt uneia dintre cele mai autentice chineze dinastii. Pentru vitejie, viziune şi talent, pentru gândirea militară şi politică largă, pentru orizontul şi previziunea minţii şi abilitatea de a folosi oamenii, Hung Taiji a fost comparat cu cei mai mari comandanţi de oşti şi împăraţi ai lumii, ca Napoleon Bonaparte, Genghis Khan, Qin Shi Huang, Primul Împărat al Chinei. A închis ochii cu puţin înaintea desăvârşirii îngenuncherii Chinei, încât nu el, ci fiul său de şase ani, Fulin, făcut cu Bumbutai, sora mai mică a lui Harjol, a fost primul împărat manciurian care a intrat în Palatul imperial din Beijing.

Şi pentru înţelegerea iubirii.

Dintre toate înfăptuirile strămoşului meu manciurian Hung Taiji, încheie Nunje, peste epoci se profilează ca o ramură de brad marea sa iubire cu Harjol, care îşi aşteaptă încă povestitorul.

Constantin LUPEANU

Universitatea de Vest din Timișoara

Universitatea de Vest din Timișoara (UVT) este principala instituție de învățământ superior și centru de cercetare din Vestul României. Comunitatea sa cuprinde aproximativ 16000 de studenți și peste 700 de cadre didactice. Este o universitate cu profil comprehensiv, cuprinzând 11 facultăți, precum și un departament de formare a cadrelor didactice.

Facultățile care funcționează în cadrul UVT oferă programe de studii acreditate la nivel național la nivel de licență, masterat și doctorat în următoarele domenii: Arte și Design; Chimie, biologie, geografie; Economie și Administrarea Afacerilor; Lege; Litere, Istorie și Teologie; Matematică și informatică; Muzică și teatru; Educație fizică și sport; Fizică; Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării; Sociologie și Psihologie. UVT aprofundază calitatea într-o lume academică din ce în ce mai internațională și globalizată, iar acest efort este recunoscut prin poziția UVT în rakingul la nivel mondial (de exemplu în Times Higher Education, Emerging Economies Rankings la nivel universitar Top 201-250 în 2018, QS World Rankings Top 701+ în 2015 -2016, clasamente QS după subiect Top 150-200 în domeniul limbilor moderne 2017 sau clasament Shanghai după subiect Top 301-400 în 2018 în domeniul fizicii). Universitatea de Vest din Timișoara oferă studenților posibilitatea de a combina cunoștințele teoretice și practice, într-un mediu multidisciplinar și interdisciplinar, pregătindu-i să intre pe o piață a muncii globalizată. Cu mai mult de 5% din corpul studenților fiind cu proveniență internațională, universitatea este implicată intens în procesele de internaționalizare, prin oferta celor peste 20 de programe de studii în limbi străine (engleză, germană sau franceză) la nivel de licență, masterat și doctorat.

Orientarea semnificativă a UVT spre calitate academică este, de asemenea, susținută de afilierea UVT către Asociația Europeană a Universităților (EUA) și Asociația Internațională a Universităților (IAU), precum și multe alte organizații și asociații internaționale (Agence Universitaire de la Francophonie, Asociația Europeană pentru Educație Internațională, Asociația Europeană a Coordonatorilor Erasmus etc.). În plus, anual, Universitatea de Vest din Timișoara implementează peste 100 de proiecte de cercetare, dintre care în jur de 30% au o dimensiune internațională puternică. Promovând o abordare multidisciplinară și interdisciplinară în domeniul învățământului superior și al cercetării, cu o concentrare clară asupra internaționalizării, UVT are peste 380 de acorduri bilaterale care promovează schimburile în programul Erasmus + și alte 180 de acorduri bilaterale cu instituții de învățământ superior din întreaga lume. Anual, Universitatea de Vest din Timișoara are peste 300 de studenți care beneficiază de plecări în stagii Erasmus (studii și plasament) care urmăresc mobilitatea în străinătate, precum și peste 200 de studenți oaspeți ai UVT veniți din străinătate, organizați în cadrul proiectelor de mobilitate Erasmus +. De asemenea, aproximativ 600 de studenți internaționali urmează un program complet la UVT, anual. Cu o creștere estimată de 15% a numărului studenților internaționali pentru anul universitar următor, universitatea noastră se angajează să sprijine dezvoltarea personală și profesională a studenților într-o lume academică din ce în ce mai internaționalizată. Orientată spre internaționalizarea programelor de învățământ, Universitatea de Vest din Timișoara se dezvoltă din ce în ce mai mult spre oportunități de absorbție a absolvenților pe o piață a muncii globalizată.

Prof. Univ. Dr. Marilen Gabriel Pirtea, Rectorul UVT:

„Unul dintre cele mai importante departamente din universitatea noastră este Departamentul de Relații Internaționale, care se ocupă de asigurarea suportului instituțional și a informațiilor pentru studenți, personal academic și administrativ, în ceea ce privește mobilitatea și cooperarea internațională.

Obiectivele DRI sunt în concordanță cu politica internațională de cooperare a Universității de Vest din Timișoara, ceea ce presupuine că DRI urmărește asigurarea implementării programelor de mobilitate internațională pentru studenții, cadre didactice, academice și administrative din Uniunea Europeană și din alte țări și pentru asigurarea dezvoltării Universității de Vest din Timișoara cu privire la serviciile internaționale oferite: programe de studii în limbi străine, programe cu dublă specializare, angajarea lectorilor internaționali, organizarea sesiunilor de admitere pentru studenții străini, organizarea de evenimente internaționale, dezvoltarea și implementarea proiectelor de cooperare cu parteneri internaționali.

Universitatea de Vest din Timișoara se află într-un oraș multicultural și dinamic, care oferă numeroase opțiuni pentru învățare, chiar dincolo de viața academică. Timișoara nu este doar un oraș cosmopolit puternic legat de restul Europei, dar este și orașul cu cea mai mare viteză de internet din lume și este desemnat ca viitoare Capitală Europeană a Culturii în 2021, un program prioritar al Uniunii Europene. Studenții pot beneficia de programele de studiu de la UVT în diferite modalități. Universitatea are și o bibliotecă modernă și complet echipată, precum și diverse centre de limbă și cultură (chineză, portugheză, franceză, germană, austriacă, italiană, spaniolă, sârbă etc.). Nu în ultimul rând, campusul studențesc este situat în inima orașului și este în sine o atracție, cu multe oportunități de petrecere a timpului liber.“

Iată un exemplu dintre sutele de profesori asociați care au avut stagii la UVT: profesorul Zhao Chunmeng a fost lectorul internațional de limbă și cultură chineză la UVT, în anul universitar 2015/2016.

Profesorul Zhao Chumeng spunea:

„Ce repede trece timpul! Acum nouă luni am venit la Timișoara, în România, îmi amintesc în detaliu prima zi în universitate. Timpul a trecut și este momentul să spu la revedere. România este o țară foarte frumoasă, cu oameni prietenoși care sunt întotdeauna dornici să întindă o mână de ajutor. Chiar dacă nu toată lumea vorbește engleza, oamenii locului încercă tot ce ține de ei pentru a comunica cu străinii. Aș dori să le mulțumesc tuturor. Am fost foarte norocos să fiu profesor asociat de limbă și literatură chineză la UVT. Toată lumea a fost foarte drăguță, de la studenți la colegii. Le mulțumesc foarte mult, nu voi uita niciodată aceste amintiri frumoase. În același timp, aș dori să transmit tuturor studenților: chineza nu este dificilă, este foarte interesantă, veți vedea la cursurile de limbă chineză! Sper, de asemenea, să-i văd pe foștii mei studenți progresând în viitor. Păstrăm legătura!“

Contact:
Blv. Vasile Pârvan, No. 4, Timișoara, 300223
international@e-uvt .ro / +40256592324
https://ri.uvt.ro
https://www.facebook.com/uvtromania/

Obiceiuri Româneşti

Era-n spic cât vrabia,
Era-n bob cât trestia.

După ce cântă colindătorii, gazda le dăruieşte mâncăruri şi vinuri pentru a-i mulţumi. Dacă nu sunt mulţumiţi de mâncăruri, ei vor continua să cânte: „Cu pâine caldă pufoasă/ Cu vinul de viţă-aleasă...", până când gazda dăruieşte cele mai bune mâcăruri şi vinuri. Se spune că, dacă cineva îi refuză pe colindători să cânte, familia lui nu va avea noroc în anul viitor, de aceea nimeni nu este zgârcit de mâncăruri şi vinuri bune.

Pluguşorul

Pluguşorul este un obicei agrar străvechi, care se practică încă în Bucovina, în nordul României. În fiecare an, din Ajunul Crăciunului până la Anul Nou, băieţii se îmbrăcă cu haine noi, ţinând în mână Pluguşorul şi merg să cânte colindele din casă în casă, aruncând boabe de grâu în curtea localnicilor.

Textele pluguşorului sunt foarte lungi, în general sub formă de baladă, în care oamenii se roagă pentru o recoltă bogată.

De exemplu:

Bădica Traian
Şi-a-ncălecat
Pe-un cal învăţat
Cu şaua de aur,
Cu nume de Graur,
Cu frâu de mătasă,
Împletit în şasă,
Cât viţa de groasă.
El în scări s-a ridicat,
Peste câmpuri s-a uitat,
Să aleagă-un loc curat
De arat şi semănat.
Şi-a pornit într-o joi
Cu un plug cu doispreceze boi
Boi boureni,
În coadă codalbeni,
În frunte ţintătei
Ia mai mânaţi, măi, flăcăi!
Hai, hai...
La lună, la săptamână,
Îşi umplu cu aur mâna
Şi el vru sa vadă
De-i dete Dumnezeu roadă.

Şezătoare

Dacă pluguşorul este format din băieţi tineri, şezătoarea este formată din fete. După căderea întunericului, fetele se pregătesc să plece la „şezătoare", luând cu sine lucrul ce-l aveau de făcut: furcă pentru tors, cusături de la diverse piese de port popular, dantelă sau împletituri. În timpul lucruluifetele povestesc, cântă, spun ghicitori şi vorbesc „despre ce s-a mai întâmplat în sat". Uneori, pe perioada Sărbătorilor de Crăciun, fetele ajută o familie săracă la tors şi ţesut. Conform obiceiului, gazda trebuie să servească fetelor miere şi ţuică.

În vremea asta, flăcăii din sat veneau deseori la locul şezătorii, în grupuri şi însoţiţi de muzicanţi. La sosirea băieţilor, fetele lăsau lucrul din mână şi dansau cu băieţii. Ei se distrau, mâncau, beau, râdeau, glumeau, într-o atmosferă foarte înviorată.

Femeile care nu doreau să cânte şi să danseze, continuau să lucreze la ţesături. În general, o astfel de petrecere durează toată noaptea.

Text reprodus din cartea *Ciocârlia*
a distinsei Doamne Jin Wenmin

Cu îndurarea Ta

„Nefericirile sunt alegerile noastre. Sărăcia este creația omului. Iar nemulțumirea este fructul neglijenței”. Una dintre cele mai bune povețe ale regelui Solomon

Când regele Solomon s-a întors din munți, după apusul soarelui, cei adunați la poale l-au întrebat:

– Ești sursa noastră de inspirație. Cuvintele tale ne ating inima. Iar înțelepciunea ta ne luminează mintea. Suntem flămânzi să te ascultăm. Spune-ne: Cine suntem noi?

El le-a zâmbit și le-a răspuns?

– Voi sunteți lumina universului. Voi sunteți stelele. Voi sunteți altarul credinței. În fiecare dintre voi este un univers. Grămădiți înțelepciunea în inimă, ascultați-vă inima, ascultați prin dragostea voastră.

– Care este sensul vieții?

– Viața – este un drum, un scop și o victorie. Viața este un dans al iubirii. Misiunea voastră este să înfloriți. SĂ FII – e un dar pentru toată lumea. Viața voastră – este istoria omenirii. De asta viața este mai frumoasă decât orice teorie. Creează din viața ta o sărbătoare, pentru că asta este adevărata ei valoare. Viața este compusă din prezent. Iar sensul prezentului este să trăiești în prezent.

– De ce ne urmărește necazul?

– Ceea ce ai semănat, aceea vei culege. Nefericirile sunt alegerile noastre. Sărăcia – este creația omului. Iar nemulțumirea este fructul neglijenței. Învinovățind pe cineva, îți pierzi puterea. Nefericit este acel care nu se cunoaște. Sărac devine acel care pierde timpul în zadar. Nu permite mulțimii să îți omoare sufletul.

– Cum să trecem peste nefericiri?

– Nu te analiza. Nu te compara și nu te împărti. Mulțumește pentru tot ce ai. Bucură-te pentru că bucuria crează minuni. Iubește-te, pentru că cei care se iubesc pe sine, îi iubesc toți. Roagă-te când ești fericit și ghinionul te va evita.

– Care este drumul către fericire?

– Fericiți sunt cei care iubesc, fericiți sunt cei care mulțumesc. Fericiții trăiesc în armonie. Fericiții văd adevărata frumusețe a lumii. Fericiții se bucură de soare. Fericiții sunt gata să primească soarele în brațe. Fericiții sunt liberi. Fericiții iartă.

– Cum să trăim în lumină?

– Savurați fiecare picătură a vieții, o viață trăită în zadar va da naștere nefericirii. Și să știi că ceea ce se află în interior, aceea se află și în exterior. Lumea este sumbră pentru că inima este sumbră. Fericirea este răsăritul soarelui.

– Cum să trăim în armonie?

– Trăiește simplu. Nu fă rău nimănui. Nu invidia. Lasă ca îndoielile să treacă și nu căuta altele noi. Dăruiește-ți viața frumosului. Creează pentru artă, dar nu pentru recunoaștere. Dă viață trecutului, uitându-l. Adu în lume ceva nou. Umple-l cu iubire. Acolo unde este iubire – acolo este și Dumnezeu.

Trăiește în armonie! Fii tu însuți!

Elena Armenescu

Cu îndurarea Ta,

Ingăduie-mi Doamne să devin
Vasul Tău de preț, modelat din alabastru
Iar în loc de mir - cuvinte de sihastru
Să rostesc, spre Slava Ta, trimisule divin!

Tu ne mâmgâi zilnic sufletele prigonite
Cu blândețea Ta, reverși peste noi harul
Dar ne avertizezi ca de dorim paharul
Ce l-ai băut - nu ne va fi ușor, Mărite!

Cu toate aceste, au acceptat veac după veac
Milioane de creștini, să meargă pe calea Ta
De aceea zic smerit: frate, nu mai pregeta
Nu mai da prioritate-n viață niciunui fleac!

Evlavioși, plini de iubire, grabnic să spălăm
Așa, ca Maria Magdalena-n Galileea, altădat
Cu lacrimile noastre nevăzute, orice păcat
Pe Tine, Luminat invațător să te urmăm!

Îngaduie-mi Doamne cu duioșie, să fiu
Vasul Tău de preț, modelat din alabastru
Iar în loc de mir - cuvinte de sihastru
Să rostesc, spre Slava Ta, Mărite Fiu!

Zodiac CHINEZESC 2019

Un an bun pentru toţi. Un climat excelent pentru afaceri, iar tot ce ţine de industrie va prospera. Oamenii se vor simţi mai liberi, mai uşuraţi, iar atitudinea politicoasă a Mistreţului va genera sentimentul bogăţiei. Dar, în ciuda acestor aspecte favorabile, va exista şi o urmă de ezitare, şovăială, de îndoială în forţele proprii.

Acest an este unul dintre cei mai abundenţi. La dolce vita este foarte mult dorită şi trăită de senzualul Mistreţ. Motto-ul anului 2019 este „Trăieşte-ţi viaţa din plin!”. Mistreţul este harnic şi darnic. Este foarte mândru de cavalerismul şi extravaganţa sa. Nu este deloc indicat să cheltui peste măsură sau să investeşti în ceva înainte de a face o analiză completă. Pot fi regretate acţiunile impulsive, făcute în grabă.

Norocosul Mistreţ aduce cu el mulţumire şi siguranţă. Acesta este un an în care poţi fi fericit fără să ai nevoie de prea multe succese sau prea mulţi bani. Nu vor exista multe dificultăţi pentru aceste împliniri, iar placidul Mistreţ va radia bunăvoinţă. Totuşi, se recomandă o doză de prudenţă în ceea ce priveşte banii. Mistreţul este mereu dispus la escrocherii.

Anul Mistreţului îţi poate aduce mai multă implicare în acte caritabile şi sociale. Mistreţului îi plac reuniunile sociale, aşa că te poţi aştepta să-ţi faci mai mulţi prieteni, să participi la mai multe petreceri. Atenţie la excese! Mistreţului îi place să exagereze. Cântărind fiecare acţiune, vei putea face faţă unor bătălii considerate pierdute, ba chiar le vei putea câştiga.

Iată care sunt previziunile pentru Anul Mistreţului de Pământ:

Şobolan

Dacă devii prea încrezut şi rebel, rişti să nu ai prea mult succes în afaceri sau investiţii. Există riscul să pierzi o sumă mare de bani, dacă nu eşti atent. Sau, poate, un obiect preţios, de suflet. Munceşte din greu şi fă-ţi planuri pe termen lung. Economiseşte banii şi vor veni şi rezultatele. În primăvară, atenţia se va concentra pe casă şi familie. Va fi, un an de refacere, mai ales că prietenii şi familia te vor solicita din plin şi ca timp, şi ca finanţe. În plan afectiv, pot apărea trăiri contradictorii, care să-ţi complice existenţa. Încearca să fii diplomat şi să aplanezi conflictele. Pentru cei singuri, vara aduce călătorii, întâlniri cu oameni noi şi chiar şansa de a-şi găsi jumătatea. NU este indicat să faci schimbări radicale în viaţa ta. Ia fiecare etapă aşa cum vine.

Bivol

În ciuda eforturilor susținute, rezultatele din anul 2019 nu vor fi pe măsura aşteptărilor tale dacă ai aşteptări prea mari şi nerealiste faţă de ce este omeneşte posibil să obţii. Nu trebuie, însă, să te îngrijorezi. Îţi vei face multe cunoştinţe care îţi vor fi de folos mai târziu. Totul este despre a construi. Construirea unor relaţii solide, construirea unei cariere solide, consolidarea sănătăţii. Ia în calcul regândirea regimului alimentar şi exerciţii fizice pentru o mai bună stare de spirit. Prima parte a anului poate părea că merge prost. În realitate, lucrurile vor progresa, încet, dar sigur. Dacă eşti singur, vara îţi poate aduce o relaţie armonioasă. În toamna, este posibilă schimbarea locului de muncă sau începerea unui proiect nou. Un an amestecat în care unele neplăceri din familie şi unele fricţiuni în activitatea profesională te pot scoate din ritm. Per total, însă, vei avea un an bun.

Tigru

Un an de reflecţie asupra ţelurilor şi drumului tău. E nevoie de multă concentrare pentru că poţi fi uşor distras de alte activităţi şi poţi da greş în procesul decizional. Trebuie să-ţi înfrânezi pornirile în acest an pentru ca prosperitatea şi abundenţa de la începutul anului să nu se risipească din cauza unor acţiuni nesăbuite. Fii foarte atent la investiţiile făcute şi, mai ales, la noii asociaţi. În toamnă, relaţia de cuplu are nevoie de mai multă atenţie din partea ta. Veşti bune în familie se anunţă spre finalul anului.

Iepure (Pisică)

An amestecat, în care lucrurile par mai strălucitoare decât sunt în realitate şi trebuie să fii foarte atent şi mai ales realist atunci când promiţi sau garantezi pentru

alții. Dificultăți nedorite pot apărea dacă ai prea multă încredere în alții în loc să îți urmărești îndeaproape interesele. Relaxează-te și fii atent la fiecare detaliu. E nevoie și de o concentrare asupra nevoilor celor dragi ție, în special bătrânilor din familie. Dacă ești singur, nu este exclusă o nouă relație. În viața profesională, folosește-ți imaginația la capacitate maxima. Vara poate fi aglomerată cu multe de făcut și de învățat, însă rezultatele se vor vedea în toamnă.

Dragon

Un an bun, în care lucrurile revin pe făgașul normal, iar norocul strălucește prin norii întunecați din timpul Anului Câinelui. Poți avea rezultate favorabile atât în viața personală, cât și în cea profesională. Atenție, însă: NU forța lucrurile și nu îți epuiza energia. Motto-ul anului este „Răbdare!”. Primăvara ești creativ și te gândești la cum să-ți redecorezi casa, cum să-ți amenajezi biroul, astfel încât să ai parte de liniște și armonie și acasă și la locul de muncă. Toamna, te vei concentra mai mult pe zona profesională. Așteaptă-te la oportunități bănești, dar și la momente romantice strălucitoare pe tot parcursul anului. Deși pot apărea și unele evenimente neplăcute, per total, vei petrece și vei călători după pofta inimii.

Șarpe

Un an agitat și amestecat, în care vei folosi multa energie, iar câștigurile se vor ridica la nivelul eforturilor, însă e posibil ca eforturile să fie prea mari. Poți fi urmărit de ghinion la bani, din cauza faptului că analizezi cu superficialitate investițiile. Fii mai implicat! Poate apărea o despărțire de cineva apropiat, dar nimic care să nu fie pentru binele tău. Nu acționa fără să iei în calcul toate aspectele unei situații. Concentrează-te mai mult pe starea ta de bine, pe armonia de acasă, pe sănătatea fizică și emoțională. Fii mai ancorat în ceea ce se petrece ACUM, observă realitatea actuală. Vezi schimbările care se produc în jurul tău pentru a putea lua deciziile corecte. Dacă ești singur, așteaptă-te să cunoști o persoană care să-ți schimbe ideile despre dragoste.

Cal

Un an în care succesul poate fi distrus de interferențe din exterior dacă te încrezi prea mult pe exterior și prea puțin pe tine însuți. O perturbare de intenții poate întârzia planurile făcute. Investițiile și proiectele înaintează mai anevoios decât ai vrea și trebuie să faci și sacrificii. Dar partea bună este că înaintează. Dacă te mobilizezi mai mult,

ZODIILE CHINEZEȘTI

Câine de lemn:	14.02.1934-3.02.1935
Mistreț de lemn:	4.02.1935-23.01.1936
Șobolan de foc:	24.01.1936-10.02.1937
Bivol de foc:	11.02.1937-30.01.1938
Tigru de pământ:	31.01.1938-18.02.1939
Iepure de pământ:	19.02.1939-7.02.1940
Dragon de metal:	8.02.1940-26.01.1941
Șarpe de metal:	27.01.1941-14.02.1942
Cal de apă:	15.02.1942-4.02.1943
Capră de apă:	5.02.1943-24.01.1944
Maimuță de lemn:	25.01.1944-12.02.1945
Cocoș de lemn:	13.02.1945-1.02.1946
Câine de foc:	2.02.1946-21.01.1947
Mistreț de foc:	22.01.1947-9.02.1948
Șobolan de pământ:	10.02.1948-28.02.1949
Bivol de pământ:	29.01.1949-16.02.1950
Tigru de metal:	17.02.1950-5.02.1951
Iepure de metal:	6.02.1951-26.01.1952
Dragon de apă:	27.01.1952-13.02.1953
Șarpe de apă:	14.02.1953-2.02.1954
Cal de lemn:	3.02.1954-23.01.1955
Capră de lemn:	24.01.1955-11.02.1956
Maimuță de foc:	12.02.1956-30.01.1957
Cocoș de foc:	31.01.1957-17.02.1958
Câine de pământ:	18.02.1958-7.02.1959
Mistreț de pământ:	8.02.1959-27.01.1960
Șobolan de metal:	28.01.1960-14.02.1961
Bivol de metal:	15.02.1961-4.02.1962
Tigru de apă:	5.02.1962-24.01.1963
Iepure de apă:	25.01.1963-12.02.1964
Dragon de lemn:	13.02.1964-1.02.1965
Șarpe de lemn:	2.02.1965-20.01.1966
Cal de foc:	21.01.1966-8.02.1967
Capră de foc:	9.02.1967-29.01.1968
Maimuță de pământ:	30.01.1968-16.02.1969
Cocoș de pământ:	17.02.1969-5.02.1970
Câine de metal:	6.02.1970-26.01.1971
Mistreț de metal:	27.01.1971-14.02.1972
Șobolan de apă:	15.02.1972-2.02.1973
Bivol de apă:	3.02.1973-22.01.1974
Tigru de lemn:	23.01.1974-10.01.1975
Iepure de lemn:	11.02.1975-30.01.1976
Dragon de foc:	31.02.1976-17.02.1977
Șarpe de foc:	18.02.1977-6.02.1978
Cal de pământ:	7.02.1978-27.01.1979
Capră de pământ:	28.01.1979-15.02.1980
Maimuță de metal:	16.02.1980-4.02.1981
Cocoș de metal:	5.02.1981-24.01.1982
Câine de apă:	25.01.1982-12.02.1983
Mistreț de apă:	13.02.1983-1.02.1984
Șobolan de lemn:	2.02.1984-19.02.1985
Bivol de lemn:	20.02.1985-8.02.1986
Tigru de foc:	9.02.1986-28.01.1987
Iepure de foc:	29.01.1987-16.02.1988
Dragon de pământ:	17.02.1988-5.02.1989
Șarpe de pământ:	6.02.1989-26.01.1990
Cal de metal:	27.01.1990-14.02.1991
Capră de metal:	15.02.1991-3.02.1992
Maimuță de apă:	4.02.1992-22.01.1993
Cocoș de apă:	23.01.1993-9.02.1994
Câine de lemn:	10.02.1994-30.01.1995
Mistreț de lemn:	31.01.1995-18.02.1996
Șobolan de foc:	19.02.1996-6.02.1997
Bivol de foc:	7.02.1997-27.01.1998
Tigru de pământ:	28.01.1998-15.02.1999
Iepure de pământ:	16.02.1999-4.02.2000
Dragon de metal:	5.02.2000-23.01.2001
Șarpe de metal:	24.01.2001-11.02.2002
Cal de apă:	12.02.2002-31.01.2003
Capră de apă:	1.02.2003-21.01.2004
Maimuță de lemn:	22.01.2004-8.02.2005
Cocoș de lemn:	9.02.2005-28.01.2006
Câine de foc:	29.01.2006-17.02.2007
Mistreț de foc:	18.02.2007-6.02.2008
Șobolan de pământ:	7.02.2008-25.01.2009
Bou de pământ:	26.01.2009-13.02.2010
Tigru de metal:	14.02.2010-2.02.2011
Iepure de metal:	3.02.2011-22.01.2012
Dragon de apă:	23.01.2012-9.02.2013
Șarpe de apă:	10.02.2013-30.01.2014
Cal de lemn:	31.01.2014-18.02.2015
Capră de lemn:	19.02.2015 – 7.02.2016
Maimuța de foc:	8.02.2016 - 27.01.2017

2019 îți poate aduce o transformare personală uluitoare. Concentrează-te mai mult pe ceea ce ești și pe ceea ce-ți dorești de la viață. Cheia este să fii cinstit cu tine însuți şi să accepti fiecare descoperire pe care o faci despre tine. DA, vor fi provocări. DA, vor fi întârzieri. Da, ți se va părea că te învârți în cerc. DAR, vei ajunge acolo unde trebuie să ajungi dacă ești consecvent. Lucrurile încep să se limpezească odată cu începutul iernii viitoare. Dacă ești singur, va apărea și marea dragoste.

Oaie (Capră)

Un an bun pentru tine. După toate neplăcerile din ultimii ani, poți fi încă dezechilibrat, însă urmează o perioada de refacere. Relaxarea nu este totală, deoarece încă ai niște suspiciuni în ceea ce privește câteva persoane din rândul prietenilor și/sau asociațiilor. Îi bănuiești de minciună și înșelăciune și ești precaut. Vestea bună a anului este că vei avea acces la niște fonduri care îți erau interzise în trecut. Ai grijă, însă, să nu irosești acești bani. Gândește în perspectivă, ce ai putea face cu ei, cum ai putea să-i înmulțești. Deși mai pot apărea turbulențe, atât în viața profesională, cât și în cea personală, totul se poate rezolva cu mult calm. Prieteniile și relația amoroasă au nevoie de mai multă implicare din partea ta. Nu trebuie decât să fii puțin mai organizat și să încerci să nu petreci prea mult timp la birou.

Maimuță

Un an activ, plin de soare, plin de ploi, așa cum este și viața. Pot apărea dispute financiare, necazuri în afaceri sau cu justiția. Și ceva probleme de sănătate par să-ți dea bătăi de cap. Toate se pot rezolva, însă, după ce vei face câteva compromisuri. Ai de făcut concesii dificile, dar nu te încrede în nimeni. Nici măcar în prieteni. Evită uniunile riscante, aventuroase, pentru că nu vor avea niciun folos real, ba dimpotrivă. În a doua jumătate a anului e nevoie să-ți păstrezi picioarele pe pământ. Fii realist, odihnește-te. Nu-ţi irosi energia. Vei avea nevoie de ea. Dacă ești singur, în toamnă se deschide sezonul „de vânătoare”. Ești pregătit pentru o nouă relaţie, iar şansele să găseşti persoana ideală pentru tine sunt foarte mari.

Cocoș

Pentru tine, anul Mistrețului nu va fi lipsit de problemele sale și de aspecte emoționale de rezolvat, dar în mod ciudat, deși vor apărea, tu te vei simți puternic și optimist. Chiar a venit vremea să fii tu însuți, indiferent cine ce crede. Munca și banii per ansamblu sunt buni. Muncește din plin și evită să te îmbogățești prin tot felul de scheme rapide de investiție, doar așa vei vedea aurul revărsându-se din cupa prosperității tale. Asociații și prietenii de încredere îți pot da satisfacții, dar și sfaturi greșite care te pot face să pierzi bani, deci prudență la cine apleci urechile. Planifică-ți cu prudenta banii și nu cheltui mai mult decât produci. Indiferent ce se întâmplă, urmarește-ți propriile interese. Din a doua parte a anului, apar și oportunități de călătorie, de regăsire a sinelui. Dacă esti singur, iarna îți poate aduce jumătatea.

Câine

Un an calm, în care se prevăd câștiguri financiare din speculaţii sau beneficii neașteptate. Rezultatele, în general, nu vor fi atât de bune pe cât îți dorești, din cauza unor amânări și stagnări, dar și a unor cheltuieli suplimentare. Poți să-ți faci prieteni noi, influenți. Este indicat să-ți cultivi relaţiile în acest an. Cu ajutorul cunoștințelor poți profita de câteva oportunităţi în plan profesional. Atenție, însă, să nu îți neglijezi familia. De asemenea, nu te lăsa doborât de griji. Vorbește cu cei dragi dacă te frământa ceva. Poți trece mai ușor peste situaţiile dificile. Toamna poate aduce o perioadă de analiză și reflecție asupra priorităţilor tale. Daca ești singur, iarna viitoare îți poate prilejui o întâlnire care să-ți schimbe concepția despre singurătate și dragoste.

Mistreț (Porc)

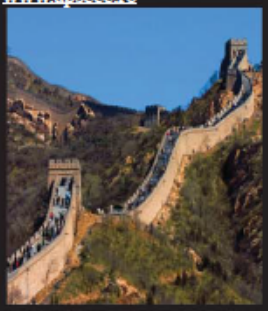
Un an stabil, cu câștiguri și progrese. Pot apărea și câteva fricțiuni în activitate sau acasă, însă niciuna nu îți va tulbura liniștea. Fii precaut și cu sănătatea, întrucât pot apărea probleme de natură infecțioasă. Venirea iernii îți poate aduce prieteni noi și influenți. Rețeaua de cunoștințe îți poate promova produsele sau ideile de afaceri și vei avea multe avantaje din acest punct de vedere. O veste importantă se anunță spre toamnă. Poate fi vorba despre apariția unui copil în familie, iar tu vei organiza tot ce ține de acest eveniment.

Sursa*: patrickarundell.com*

DECENIUL 7

www.deceniul7.ro

www.apsecc.ro

REDACTOR ŞEF:
Prof. Univ. Dr. Ilie CRISTESCU

SECRETAR GENERAL:
Prof. cons. Bianca IAGĂRU
Art Director:
Mat. Ing. Adrian STANCIU

COLEGIUL DE REDACŢIE:
Doru Dinu Glăvan Preş. UZPR
Prof. Univ. Dr. Gheorghe POPOVICI
Dr. Med. scriitor Adrian Daniel LUPEANU
Ing. Cristian CICAN
Ec. Cristinel FLORESCU
Martin Petru

SUMAR

LA MULŢI ANI, CHINA 1
ROMÂNIA–CHINA
Anul Nou chinezesc 2019
Prof. univ dr. Ilie Cristescu
Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu R. P. Chineză, Vicepreşedinte al Asociaţiei Române de Prietenie cu R. P. Chineză şi Preşedintele filialei Caraş Severin a Asociaţiei. 2
EDITORIAL
Societatea în care să domnească moralitatea și armonia
Prof. univ dr. Ilie Cristescu 3
ROMÂNIA–CHINA
Ziua Naţională a Culturii Centenarul Marii Uniri
Antonina Dragne-Ciuceanu, referent principal relaţii ICR Beijing 4
Remember 2018 5
Târgul Internaţional de Carte de la Beijing 6
Radio China Internaţional 7
Radio China Internaţional în DIALOG cu Prof. Univ. Dr. Ilie Cristescu
Nina F. Gherman Radio China Internaţional – redacţia română Beijing, 27 august 2018 8
CHINA de la A la Z
Curiozităţi despre China 12
TURISM
Herculane – vatră românească
din cartea „Miracolele Cernei“
de prof. univ. dr. Ilie Cristescu 14
CULTURALE
Fotografiile lui Eminescu (I)
Acad. Victor Crăciun 17
CHINA–ROMÂNIA
Cultura Cucuteni, Cultura Yangshao – întâmplare sau destin comun?
Constantin Lupeanu
Directorul Institutului Cultural Român, Beijing, China 20
CHINA de la A la Z
Maotai 22
CULTURALE
Iubire și război
Constantin Lupeanu 24
Universitatea de Vest din Timișoara 26
Obiceiuri Româneşti
Text reprodus din cartea Ciocârlia a distinsei Doamne Jin Wenmin 28
Cu îndurarea Ta
Elena Armenescu 29
HOROSCOP
Zodiac chinezesc2019 30

SUMAR

LA MULȚI ANI, CHINA 1
ROMÂNIA–CHINA
Anul Nou chinezesc 2019
Prof. univ dr. Ilie Cristescu
Președinte al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale cu R. P. Chineză, Vicepreședinte al Asociației Române de Prietenie cu R. P. Chineză și Președintele filialei Caraș Severin a Asociației. 2
EDITORIAL
Societatea în care să domnească moralitatea și armonia
Prof. univ dr. Ilie Cristescu 3
ROMÂNIA–CHINA
Ziua Națională a Culturii Centenarul Marii Uniri
Antonina Dragne-Ciuceanu, referent principal relații ICR Beijing 4
Remember 2018 5
Târgul Internațional de Carte de la Beijing 6
Radio China Internațional 7
Radio China Internațional în DIALOG cu Prof. Univ. Dr. Ilie Cristescu
Nina F. Gherman Radio China Internațional – redacția română Beijing, 27 august 2018 8
CHINA de la A la Z
Curiozități despre China 12
TURISM
Herculane – vatră românească din cartea „Miracolele Cernei“ de prof. univ. dr. Ilie Cristescu 14
CULTURALE
Fotografiile lui Eminescu (I)
Acad. Victor Crăciun 17
CHINA–ROMÂNIA
Cultura Cucuteni, Cultura Yangshao – întâmplare sau destin comun?
Constantin Lupeanu
Directorul Institutului Cultural Român, Beijing, China 20
CHINA de la A la Z
Maotai 22
CULTURALE
Iubire și război
Constantin Lupeanu 24
Universitatea de Vest din Timișoara 26
Obiceiuri Românești
Text reprodus din cartea Ciocârlia a distinsei Doamne Jin Wenmin 28
Cu îndurarea Ta
Elena Armenescu 29
HOROSCOP
Zodiac chinezesc2019 30

Revistă editată de
Asociația Română de Prietenie cu R. P. Chineză
și de
Asociația de Prietenie pentru Schimburi Economice
și Culturale cu R. P. Chineză

Deceniul 7

Revista apare trimestrial

Mulțumim colaboratorilor
Radio China Internațional